

1602

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

125314 / Melamed Yossi

כוס של ברכה, מוצאי אחרון של פסח תשנ"מ

**ה'דיאלוג' עם המלאכים שמסקף את מהות מתן תורה
שיעור בלקוטי שיחות**

**"משל הקדמוני": היכרות עם הצד הפחות מוכר של התורה
אור וחיות**

**איך לימוד התורה תורם לבריאות הגוף?
התוועדות עם הרבי**

עומדים אנו בערב השבת הסמוכה לזמן מתן תורתנו, הזמן המיוחד בו מתרחש מחדש ובאופן נעלה יותר מעמד מתן תורה.

רובו ככולו של הגיליון שבידכם מוקדש לנושא מתן תורה וההכנות אליו. ה'התוועדות' בפתח הגיליון עוסקת בתפקידים המיוחד של נשות ישראל בהנחלת התורה, ובחידוד ההכרה בכך שאצל ילד יהודי גשמיית 'בריאה' הינה תוצאה של רוחניות 'בריאה'.

ה'שיעור בלקוטי שיחות' נוגע בנקודה יסודית ביותר בהבנה של מעמד מתן תורה, והחידוש הגדול שהתרחש בו. באמצעות לימוד לעומק של השיח בין משה רבינו למלאכים, נגלה מהי המעלה שלנו על המלאכים ומדוע דווקא אנו זכינו ל'בעלות' על התורה.

במדור 'אור וחיות' נלמד מאמר חסידות שמאיר את העומק שמאחורי נתינת התורה כאן בעולם הגשמי, והמדור 'לוח חב"ד' המורחב משלים את הרובד המעשי, בריכוז מנהגי החג והימים הסמוכים.

כאן המקום להזכיר על תקנתו הקדושה של הרבי להביא את הילדים, גם הקטנים ביותר, לשמוע את קריאת עשרת הדברות בבית הכנסת.

בתי חב"ד ברחבי הארץ מארגנים קריאות מיוחדות עבור הילדים. הפנו את מכריכם לאתר 'חב"ד ישראל', שם הם יוכלו למצוא את המיקום הקרוב לביתם, ולזכות גם הם לקבל את התורה כראוי.

בברכה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

03 בהכנה למתן תורה מקדים משה רבינו את הנשים, כיוון שעליהם 'עומדת' הרוחניות של הבית; ההורים בוודאי רוצים שילדיהם יהיו בריאים במאת האחוזים, עליהם רק לדעת שזה תלוי בבריאות הנשמה, בתורה ומצוות.

התוועדות עם הרבי

04 מדוע ניתנה התורה, חוכמתו האלוהית של הקדוש ברוך הוא, דווקא לנו בני האדם החומריים החיים בעולם הזה, ולא למלאכים בעולמות העליונים? מתברר שהמלאכים אכן תבעו את התורה לעצמם, ומה שהכריע את הכף לטובתנו מלמד אותנו מהי באמת תורת השם. • **שיעור בלקוטי שיחות**

11 את התורה קיבלנו בזכות ההבטחה 'בנינו ערבים בעדנו'. ההכנות לחג מתן תורה צריכות להיות סביב חינוך הילדים בהתאם לעשרת הדיברות, הן בבית פנימה והן בהשפעה חוצה • **מכתב מבואר**

14 כיצד הלימוד אודות הלכות גשמיות הופך לגילוי אור אלוהי? מדוע התורה מתוארת כ'משל' ומדוע שלמה המלך דיבר "שלושת אלפים משל"? – למהותו של מתן תורה, מעבר התורה מהעולמות הרוחניים אל העולם הגשמי • **אור וחיות**

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

פרקי אבות – 13 • עת לדעת – 16 • לוח חב"ד – 20
שניים מקרא – 21 • זמנים ושיעורי השבוע – 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
1602 • ISSN 7474-0793 • 6084000
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נב"מ ז"ע

שיחת יום שני של חג השבועות תשי"ד
(תורת מנחם כרך יב, עמוד 38)

התועדות עם הרבי

כדי שהילדים יהיו בריאים ומאושרים, זהו רק על ידי בריאות הנשמה; על ידי חינוך וחיים על-פי תורה

הוא "בעל-הבית" על העולם, הן על הנשמה והן על הגוף, וכפי שהוא קבע, כך מוכרחים לעשות. אנו רואים, שמי שתכנן תוכניות של מפעל - יודע הוא דווקא כיצד לנהל את המפעל. מה שנראה בעיני אדם אחר כדבר קטן ערך שאינו נוגע, יודע הוא שפרט זה נוגע לכל המפעל. אנו רואים שעקרת-בית בביתה אינה סומכת על איש, ורצונה שהכול יתנהל כפי הנראה בעיניה, מכיוון שהיא היודעת בדיוק את צרכיו של הבעל, צורכיהם של הילדים, וצורכי הבית.

ואם כן הוא בנוגע לבעלות בעניין פרטי - מכל-שכן ובוודאי שכאשר מדובר אודות ילד, ונוגע לא רק לילד עצמו אלא גם לבניו ולבני-בניו, לדורי דורות, הרי בוודאי שאיש אינו יכול להתערב בענייני בעלות, ובדרך שקבע הקב"ה, ה"בעל-הבית" של העולם - כך חייבים להתנהג, וזה נוגע לילד עצמו וגם לדורי דורות.

יש לדעת, שהקב"ה, שהוא "בעל-הבית" על השמיים - הוא "בעל-הבית" בדיוק באותה מידה גם ב"ארצות-הברית", או בכל מדינה אחרת. ואם רוצים שהילד יהיה בריא במאת אחוזים - הרי גם חינוכו צריך להיות בכל מאת האחוזים, מאה אחוז על-פי תורה.

הורים לא יסכימו על ילד במצב של "חצי חצי" ("פיפטי-פיפטי") חס-ושלום - חצי יום בריא, וחצי יום, חס-ושלום, באופן אחר. הורים מוסרים את נפשם כדי שילדיהם יהיו בריאים בגופם בשלמות, ללא שום פשרות.

אלא שעניין זה קשור, כפי שקבע הקב"ה, בכך שחינוך הילדים יהיה שלם, ללא פשרות, לא "חצי חצי", אלא כל מאת האחוזים להקב"ה.

נוסף לזה יש לוודא, שיהיו דברי תורה חקוקים במוחו וחרותים בזיכרונו של הילד, בהתאם לגילו: "שמע ישראל", "מודה אני", ברכות, תפילות, פסוקי חומש, משניות אחדות. ועניין זה נוגע גם עבור הזמן שבו אינו לומד, ואינו חוזר על לימודו - גם אז משפיע הדבר, כמבואר בחסידות, ובשנים האחרונות הודו בכך גם הרופאים.

בעניין מתן תורה וההכנה לקבלת התורה, כתוב: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ואמרו רז"ל: "בית יעקב אלו הנשים". כלומר: שתחילה יודיע משה רבינו עניין זה לנשים, ואחר כך לאנשים.

והיינו לפי שבנשי ישראל תלוי קיום התורה:

עניין החינוך תלוי בנשי ישראל ונמצא בידה. בשנים הראשונות, כשהילד עדיין קטן ביותר - נמצא הוא במשך כל היום בבית, וגם אחר כך, כשהילד גדל והולך ל"חדר" - גם אז נמצא הוא במשך רוב הזמן בבית, עם אימו.

וגם כל 'מעמדו' של הבית, וממילא, במידה רבה, מראהו והנהגתו של הבעל - נמצא בידה של האישה, עקרת הבית.

ועל זה אומרים לנשי ישראל: "תאמר לבית יעקב" - "תאמר - בלשון רכה". אבל אין זה אלא לשון - צורת ביטוי - רכה, ולא שצריכים לומר להן תוכן אחר. התוכן הוא אותו התוכן שאומרים לאנשים, אבל בלשון רכה. וכפתגם כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר [הרי"צ]: 'אין צורך לדבר בצד הלא טוב (מה יארע אם לא ילכו בדרך התורה חס ושלום), אלא בצד הטוב'.

יש להסביר להן, שאם רצונן שילדיהן יהיו בריאים בגשמיות, והרי בריאות בגשמיות ודאי שהכול רוצים, ורצונן שיהיו מאושרים בגשמיות וברוחניות, הרי זה יכול לבוא רק על ידי בריאות הנשמה, שאז נעשה גם הגוף בריא.

אפילו חכמי אומות העולם, להבדיל, אומרים שבריאות הגוף יכולה לבוא רק על ידי בריאות הנשמה, כי כאשר הנשמה בריאה, אזי ה'עצבים' בריאים, וממילא הגוף בריא. ואצל בני ישראל אפשרי הדבר רק על ידי חינוך וחיים על-פי תורה.

יכולה לבוא אימא ולשאול קושיה: מהי השייכות של התורה לבריאות הגוף? הרי זהו דבר שתלוי באכילה ושינה וכדומה; אבל מהי השייכות לכשרות, קריאת שמע, ברכות, ציצית, גידול פיאות, לימוד אלף-בי"ת, וכדומה?

יש לדעת, שכיוון שהקב"ה ברא את העולם, הרי

ויכוח שמימי

בחג השבועות אנו מציינים את האירוע ההיסטורי החד-פעמי: מעמד הר סיני, בו שמענו כולנו את עשרת הדיברות מפי השם, ומיד לאחר מכן עלה משה רבינו אל ראש ההר כדי לקבל את לוחות הברית.

האירוע הזה היה מרגש ומכונן, ובלעדיו לא היינו מי שהננו. אך מעבר לסיפור שאותו נקרא בתורה על המאורע, הגמרא¹ מספרת לנו מה התרחש שם בשמיים 'מאחורי הקלעים' באותה שעה:

בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, מה לילוד אשה בינינו?!"
אמר להן: "לקבל תורה בא!".

אמרו לפניו: "חמדה גנוזה, שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם, אתה מבקש ליהנה לבשר ודם? מה אנשי כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו? א-דני אדונינו, מה אדיר שמך בקל הארץ, אשר תנה הודך על השמים!"

אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: "החזר להן תשובה".

אמר לפניו: "רבונו של עולם, מתוירא אני שמא ישרפני בהכל שפיהם!"

אמר לו: "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה".

אמר לפניו: "רבונו של עולם, תורה שאתה נותן לי, מה כתיב [כתוב] בה? – "אנכי א-דני א-להיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים""
אמר להן: "למצרים ירדתם! לפרעה השתעבדתם! תורה למה תהא לכם?!"

"שוב מה כתיב בה? – "לא יהיה לך א-להים אחרים". בין הגוים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה?"

"שוב מה כתיב בה? – "זכור את יום השבת לקדשו". כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות?"

"שוב מה כתיב בה? – "לא תשא" [איסור שבועת שווא]. משא ומתן יש ביניכם?"

"שוב מה כתיב בה? – "כבר את אביך ואת אמך". אב ואם יש לכם?"

"שוב מה כתיב בה? – "לא תרצח", "לא תנאף", "לא תגנוב". קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם?"

מיד הודו לו להקדוש ברוך הוא.

כולנו מכירים את סיפור חז"ל על כך שהשם הציע את התורה לאומות השונות, אך הן כולם סירבו. מסתבר שהיו מי שדווקא רצו את התורה לעצמם, ואפילו התעקשו שאנחנו לא נקבל אותה: צבא המלאכים כולו התייצב כנגד משה רבינו, וביקש

1. שבת, פה, ב.

בלקוטי שיחור

התורה והמלאכים

מדוע ניתנה התורה, חוכמתו האלוהית של הקדוש ברוך הוא, דווקא לנו בני האדם החומריים החיים בעולם הזה, ולא למלאכים בעולמות העליונים?

מתברר שהמלאכים אכן תבעו את התורה לעצמם, ומה שהכריע את הכף לטובתנו מלמד אותנו מהי באמת תורת השם.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק יח, שיחה ראשונה לחג השבועות

לקוטי שיחור
על פרשיות השבוע. חנים ומונחים
עורכים:
הרב דוד אולידורט
הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ
סניאודסאהן
מלובאוויטש
ספר ראשון – כך ראשון
בראשית

רבינו החיד"א, מגדולי חכמי ירושלים, ועוד רבים וגדולים.

ובכן, מהו הטיעון שנמצא כבסיס לדרישתם של המלאכים? - נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

נאמר בספרים*, שהיסוד ההלכתי לטענתם של המלאכים "תנה הודך על השמיים" הוא דין פר מצרא:

לפי ההלכה*, אם אדם מכר קרקע לחברו, לבר-מצרא (בעליה של קרקע שגובלת בקרקע שנמכרה) יש זכות להוציא את הקרקע מיד הקונה, כי זוהי טובה עבור הבר-מצרא שקרקעותיו יהיו סמוכות זו לזו, והתורה הרי מורה "ועשית הישר והטוב בעיני השם".

וזאת הייתה טענת המלאכים: כיוון שהתורה היא גנוזה*, היינו, שהיא נמצאת בשמיים, ואף הם נמצאים בשמיים - יש בידם זכות מדין "בר מצרא" לקבל את התורה. ולכן - "תנה הודך על השמיים".

הטיעון של המלאכים מבוסס על "הלכת פר המצר".

נסביר: "בר מצרא" הוא "בעל הגבול". כאשר קרקע כלשהי מוצאת למכירה, לבעליה של קרקע סמוכה שגובלת בקרקע הנמכרת יש זכות קדימה לרכוש אותה. זוהי זכות מעוגנת וחזקה עד כדי כך שאפילו אם העסקה כבר בוצעה והקרקע נמכרה לקונה אחר, 'בר המצר' יכול לדרוש לבטל את העסקה ולרכוש את הקרקע בעצמו.

ההיגיון בהלכה הזו פשוט: קונה מבחוץ לא 'מוכרח' לבצע דווקא את עסקת הרכישה הזו, הוא יכול לרכוש גם קרקע אחרת בכל מקום אחר בתנאים דומים. ואילו עבור מי שכבר מחזיק

למנוע מכל האירוע הזה להתרחש. הם טענו שהאוצר הייחודי הזה, התורה הקדושה, צריכה להישאר במקומה הטבעי, למעלה בשמיים, ולא להינתן במתנה לעם ישראל.

ואז משה רבינו 'שולף' כנגד המלאכים את עשרת הדיברות עצמם. הוא מראה כיצד (כמעט) כל אחד מעשרת הדיברות רלבנטי רק לחיינו שלנו בעולם הזה ולא לעולמם של מלאכי השרת. הטענה של משה מתקבלת בבית דין של מעלה, והמלאכים מושכים את העתירה. הסוף ידוע לכולנו. התורה אכן ניתנה לנו, וכל השאר היסטוריה.

הסיפור הזה מעניק לנו הצצה לעולמות נשגבים, המציता את הדמיון ומלמדת איזה אוצר זכינו ויש לנו בידיים. כעת, ברור שהסיפור שחז"ל מספרים לנו על מה שהתרחש בעולמות עליונים איננו רק שעשועי תורה, דברי אגדה שנועדו לפתוח את הלב בזמן שבין מנחה לערבית. הסיפור הזה בוודאי אוצר בתוכו גם רעיונות עומק על משמעותם של האירועים שהתרחשו במקביל כאן בעולם שלנו. אדרבה, הדברים נלמדים בצורה של אגדה וסיפור דווקא מפני שזו הדרך להפעיל בנו חושים מיוחדים כדי שנוכל להיפתח לעומק הדברים בצורה מרוממת יותר.

את המסע אל העומק הרעיוני שמאחורי הסיפור נפתח בשאלה: מה בכלל רצו המלאכים? או, נכון יותר: על מה הם הסתמכו?

דין "בר מצרא"

שם למעלה אי אפשר 'לחסום כבישים' סתם כך. אם המלאכים באים בתביעה, כה נחרצת וחד משמעית, צריכה להיות להם עילה 'משפטית' מוצקה. מיותר לומר שהמלאכים הקדושים לא פעלו מצרות עין וקנאה, חלילה, ולא השתמשו בכוחם כדי לסכל את מתן תורה, חלילה. ברור שהם הציגו תביעה המבוססת על טיעון הלכתי.

ועל כך נשאלת השאלה: בשם איזו תביעה הלכתית באים המלאכים להתנגד למתן תורה, בדרישה לתת את התורה להם במקום לנו?

זהו דיון מרתק שהתפתח בכשלוש מאות השנים האחרונות, בהתבסס על כתבי רבותינו הראשונים ואף במדרשי חז"ל, ועסקו בו רבים מגדולי ישראל - בהם נמנה, על קצה המזלג, את המקובל רבי אברהם חיזקוני, מחכמי פולין; רבי ישראל יעקב אלגאזי, מחכמי איזמיר וירושלים; המקובל רבי יצחק שאנג'י, רבה של סלוניק;

א. בס' שתי ידות (להר"א חזקוני. אמשטרדאם תפ"ו) ר"פ תרומה מביא זה בשם המדרש. ובס' שארית יעקב (להר"א אלגאזי. קושט' תק"א. ליוורנו תק"פ) פ' במדבר בשם "כת הקדומי ז"ל", "ראשונים". ובפני דוד (להחיד"א) פ' יתרו דהוא "שוגרת ומשוגרת". ושק"ט בזה בהרבה ספרים - ומהם (נוסף על הנ"ל): באר יצחק (להר"א שאנג'י. שאלוניק תצ"ה) פ' יתרו דרוש ב'. ראש דוד (להחיד"א) פ' יתרו. חסדי אבות לאבות (להנ"ל) פ' ג' מ"ד. מערכי לב (להר"א חזקוני. שאלוניק תקפ"א) ערך מ"ת דרוש י"ב. בריית אבות (להר"א בורייאט. ליוורנו תרכ"ב) פ' יתרו. שפת אמת עה"ת פ' יתרו. פתח שער לנחל יצחק ח"א וח"ב. וראה אנציקלופדיה תלמודית טע' בר מצרא.

ב. ב"מ ק"ח, א. רמב"ם הל' שכנים פ"ב ה"ה. וטושו"ע ח"מ ס' קעה ס"ו.

ג. רש"י ב"מ שם. רמב"ם שם.

ד. ואתחנן ו, יח. ובתשובות מיימוניות לס' קנין (ס' טז) שהוא קרוב למ"ע.

ה. ועפ"י יומתק זה שלא אמרו בקיצור חמודה שגנוזה.

בכל זאת קל יותר הבנתה למלאכים, שהם יותר רוחניים, ובני ישראל יצטרכו ליגיעה יותר ולמשלים מהגשם.

אנו כל כך רגילים לדבר על התורה, שאיננו מקדישים מחשבה יתרה לשאלה הפשוטה ביותר: מה היא בעצם, התורה? - מן הסתם, יהיו לשאלה תשובות רבות ושונות.

יש שיאמרו שהתורה היא מקבץ הוראות לחיים מאושרים: איך לפתור סכסוכים בחברה, איך להתמודד עם תכונות שליליות כמו קנאה ותאוה, ואיך לשמור על אמונה ואופטימיות גם ברגעים קשים. יש שיאמרו שהתורה היא מדריך לעבוד את השם: ישנו מנהיג לעולם, הוא קובע איך מתנהגים, ואת החלטותיו וחוקיו הוא מפרט בתורה.

יש שייתייחסו ללימוד התורה עצמו, ויצינו את הסגולות שבו. התורה היא חוכמה נפלאה, והלימוד בה מסב עונג עילאי מיוחד ומשכיח את כל טרדות החיים. לימוד תורה הוא גם סגולה נפלאה לשמירה והצלה, כפי שמעידים הסיפורים הרבים על ישועות ופלאות שחוללו תלמידי חכמים בכוח התורה.

יש שידברו עמוק יותר, על הרבדים הנסתרים שבתורה, שלנו אין הרבה מושג בהם: התורה שלפנינו היא רק 'קצה הקרחון' של חוכמת השם. התורה במהותה היא חוכמה אלוקית אינסופית, בה הוגים נשמות הצדיקים והמלאכים בעולמות רוחניים עליונים ומופשטים. ואפילו עוד לפני שמלאך אחד נברא, התורה כבר הייתה בחיקו של הקדוש ברוך הוא.

מכל זה אנחנו יכולים להסיק איזה מהלך משנה מציאות הקדוש ברוך הוא ביקש לחולל במתן תורה. זו לא רק מסירה או חשיפה של התורה לעם ישראל. זו החלטה של הקדוש ברוך הוא לקחת את אותה חוכמה אלוקית אינסופית, ולתרגם אותה שלב אחר שלב, עד לרמה כזו שבני אדם יוכלו לתפוס בשכלם ובליבם את הגיונותיה, לפחות ברובדי הפשט ובחלקים התועלתניים שבה.

כך מתאר זאת אדמו"ר הזקן בספר התניא³: "הַתּוֹרָה יִרְדָּה מִמְּקוֹם פְּבוֹדָה, שֶׁהִיא רְצוֹנוֹ וְחֻכְמָתוֹ יִתְפָּרֵךְ, וְאוֹרֵיתָא וְקִדְשָׁא פְּרִיךְ הוּא כֻּלָּא חַד וְלִית

בקרקה, שטח או נכס סמוכים - העסקה היא הזדמנות ייחודית. לכן ההגיונות מחייבת לתת לשכן אפשרות לרכוש, באותם תנאים ומחירים, את הקרקע הסמוכה לשלו.

אגב, רבים אולי לא יודעים זאת, אבל להלכה הזו יש השפעה על עולם הנדל"ן. הפוסקים דנים בשאלה האם גם במכירת דירה, ואפילו בהשכרת נכס, יש זכות קדימה לשכנים.

כל עוד התורה לא 'הוצאה למכירה', כלומר: כל עוד התורה הייתה אוצר גנוז של הקדוש ברוך הוא ובלתי ניתנת להשגה, לא הייתה למלאכים כל טענה. אך כאשר השם מחליט למסור אותה ולהוריד אותה לעולם הזה, המלאכים טוענים: אנחנו 'שכנים' של התורה, ולכן לנו יש את זכות הקדימה לקבל אותה ולהשאיר אותה כאן לידנו, בשמיים.

זו בהחלט התפלפלות דרשנית נאה, כיאה לחג מתן תורתנו. אך אין צורך לומר גם שיש כאן בוודאי רבדים רעיוניים עמוקים הרבה יותר. הרי לא מדובר על נכס או קרקע, וגם לא על גבולות פיזיים, ולא בדיוק על שכנים ממש. לכן, וכפי שנראה לאורך כל הדרך, עלינו למצוא את מה שמאחורי הטיעון ההלכתי הפורמלי, ולהבין את התוכן האמיתי של הדברים.

ללמוד כמו מלאכים

כדי להתחיל לפענח את התוכן הרוחני של 'הלכת בר המצר' בטענתם של המלאכים, נקרא את הדברים בלשונו של הרבי²:

בקשת המלאכים "תנה הודך על השמיים", דהיינו שתהיה רק' הלימוד בעולם המלאכים - והוא עתה בלימוד תנ"ך ורו"ל בכתבי האריז"ל (ליקוטי תנ"ך והש"ס שלו וכו'),

ורק באופן כזה ילמדוה גם כן בני ישראל, נשמות בגוף בעולם הזה,

אבל אז, עיקרה בשמיים - כי למטה ידועה רק מציאות הרוחניות ולא מהותה. ואפילו אם גם בזה ישתוו עם המלאכים,

2. מתוך הערה *34 בשיחה.

1. כמ"ש בלקו"ת תוריע (כג, ב. ובאזה"ת (שם כרך ב ע' תקלא ואילך).

3. פרק ד.

להתרחש. אם נותנים את התורה, אז מקסימום לתת לבני האדם רשות או יכולת לקרוא את המילים הקדושות כפי שהן בקדושתן, ושישברו את הראש לנסות להבין ולו קצת מהכוונה הרוחנית שלהן. אך ממש לא 'להלביש' את התורה בעולם מושגים שלם ובממדים חדשים של התייחסות לעולם הזה, לחומר ולחיי בני האדם. איך מתמודדים עם טענתם הצודקת-לכאורה של המלאכים? - הבה ונראה.

טיעוני הנגד

הפרשנים לא משאירים את הנושא פתוח. מתוך הלכות "בר מצרא", הם מוצאים 'חולשות' בטענת המלאכים, ומנסחים טיעונים נגדיים שמראים שהתביעה של המלאכים במקרה הזה דינה להידחות.

הנה כמה מהטיעונים לדוגמה: דין "בר מצרא" תקף רק במכירת נדל"ן, והתורה איננה נכס נדל"ן; דין הקדימה של שכן תקף רק בעסקת מכירה ולא במתנה, והתורה הרי ניתנה לנו במתנה מאת השם; קרוב משפחה קודם ל"בר מצרא", ובני ישראל הם בניו של הקדוש ברוך הוא; משה רבינו עצמו הוא "בר מצרא", בשל היותו "איש אלוקים".

כזכור, לאורך כל השיעור אנו צריכים להתייחס בצורה משולבת ל'פרוצדורה' ולמהות: כל טיעון הלכתי-פורמלי מסתיר מאחוריו רעיון עמוק עם אמירה תוכנית משמעותית, שקשורה לתהליך של מסירת התורה לעם ישראל. אך כאן לא נוכל להתייחס לכל הטיעונים ולהסביר מה עומד מאחוריהם. כן ניקח כדוגמה טיעון אחד, אותו הרבי עצמו מציע בשיחה, גם הוא מתוך ההכרעות של דין "בר מצרא".

אם עבור הקונה מדובר בעסקה חיונית וקריטית, בעוד שבביל השכן זוהי עסקת מותרות - אין לו קדימות על פני הקונה. וכפי שהרבי מסביר: "הצורך של ישראל בתורה הוא בדוגמת 'דחיקא ליה שעתא' [דוחקת לו השעה, הוא בלחץ כלכלי], כי התורה היא חיותו של יהודי, ועל ידי התורה בידו לנצח את יצרו הרע. ואילו רצון המלאכים בחלק הסוד שבתורה, באין להם יצר הרע, הרי הוא כמו 'להרוחה'".

זוהי תשובה טובה לטיעונם של המלאכים: המלאכים יכולים להסתדר גם בלי התורה. הם מלכתחילה קדושים וטהורים, שכל מהותם היא עבודת השם והגשמת רצונו. עבורנו, לעומת זאת, זו שאלה של להיות או לחדול. אנחנו חייבים את

מחשבה תפיסא ביה כלל, ומשם נסעה וירדה בסתר המדרגות ממדרגה למדרגה בהשתלשלות העולמות, עד שנתלבשה בדברים גשמיים וענייני עולם הזה, שהן רב מצות התורה ככלן והלכותיהן, ובצורפי אותיות גשמיות בדיו על הספר, עשרים וארבעה ספרים שבתורה נביאים וכתובים".

זוהי תובנה עמוקה מאד. מתן תורה לא רק סיפר לנו מה שלא ידענו קודם, במובנים מסוימים הוא 'שינה' את התורה עצמה - מחוכמה אלוקית מופשטת, לחוכמה אלוקית ש'עטופה' במעטפת שכלית אנושית, ואפילו במשמעויות מעשיות שקשורות לחיים בעולם הזה.

את זה בדיוק המלאכים לא היו מסוגלים להכיל. זה גרם להם 'לצאת לרחובות'. המלאכים מתבוננים בתהליך שעובר על התורה, ומגלים שהיא הולכת להילמד בממדים אחרים לגמרי: האם מותר להוציא בשבת זית שחור מהסלט, ומה דינה של פרה שריאתה חוררה במחט - ונגד זה הם טוענים לפני הקדוש ברוך הוא: תשאיר את התורה בשמיים.

טענת המלאכים הייתה: התורה ואנחנו 'שכנים'. מצבה הטבעי של התורה הוא חוכמה אלוקית מופשטת, וכך היא צריכה להישאר. אין בעיה, טענו המלאכים, שגם בני ישראל ילמדו את התורה הקדושה - אבל היא צריכה להישאר 'תורת שמיים'. שיהודים ילמדו אותה בישיבות ויכתבו עליה ספרים, אבל המושגים צריכים להישאר אלוקיים ורוחניים לגמרי.

התורה צריכה להישאר כפי שהיא, כמו שלומדים אותה בשמיים. המחשה לתורה כזו אנו יכולים לראות בספרי הקבלה ופנימיות התורה. שם, גם כשמשתמשים במילים כמו פרה וקרקע, התוכן שלהן בכלל מתייחס למשמעויות רוחניות אלוקיות נשגבות. כל השפה והמושגים לקוחים מעולמות אלוקיים, לא מהעולם הזה.

עם זה אין למלאכים בעיה. כי כל עוד התורה לא תעבור את השינוי ותתחיל לדבר בשפתם של בני אדם, היא עדיין תישאר 'שלנו'. כדי להבין את סודות הקבלה, אנחנו זקוקים להפעיל מאמצים מנטליים, קוגניטיביים ועיוניים עצומים, ולנסות להבין את הדברים דרך שימוש בדימויים מהחיים שלנו ומתופעות ומושגים מחיינו ומהעולם. לכן, גם אם נבין ונלמד ונהיה בקיאים בקבלה, עדיין זה לא יתקרב לרמת התפיסה של המלאכים באותן מילות קודש.

על פי טענת המלאכים, זה מה שאמור היה

התורה כדי 'לחיות', כדי להמשיך להאמין בהשם, כדי לדעת מה הוא רוצה מאיתנו ולא לשקוע בחומריות ובגסות של העולם הזה.

יש רק בעיה אחת עם כל טיעוני הנגד האלה:

כדי להפריך את טענתם, מצינים המפרשים מספר תירוצים. אבל לגבי כל התירוצים, העיקר חסר מן הספר - אף אחד מהם אינו מוזכר בתשובת משה למלאכים!

מלשון תשובת משה רבינו והאריכות בזה: "כלום אתם עושים מלאכה?!. . . משא ומתן [יש ביניכם?!. . .] . . . אב ואם יש לכם?!" - משמע, שמענה משה למלאכים הוא על העניין הכללי: שחלק הפשט והמעשה שבתורה אינו מתאים למלאכים.

הבעיה היא שזה לא מה שמשה רבינו עצמו משיב למלאכים, לא במפורש ולא ברמז. הוא מתמקד בכלל בנקודה אחרת לגמרי.

נחזור לגמרא, ונקרא שוב את הטיעון שמשה רבינו מפנה אל המלאכים: "תורה למה תהא לָכֶם?"

ז. לכאורה אפשר לומר, שתוכן תשובת משה היא שהתורה אינה שייכת בשמיים בכלל, ובמילא אין בזה מצרא וב"מ - אבל ראה לקמן בפנים ס"ה, שטענת המלאכים היתה (לא על חלק הפשט, כ"א) על חלק הסוד שבתורה.

ח. בהתירוצים שהובאו לקמן - ראה בס' שנסמנו בהערה 6.

ט. ומ"ש במפרשים, דבזה שאל"ה הקב"ה למשה "אחוז בכסא כבודי" רמז לתשובה (דלעיל ס"ב) דנשמות גזורות מתחת כסא הכבוד - אינו מובן, שהרי בדברי משה אין כל רמז לזה. וראה מ"ש במפרשים הנ"ל - ע"ד הפלפול - בכמה תירוצים דלעיל.

י. ב"מ שם. רמב"ם שם פ"ד ה"א טושו"ע שם סכ"ו.

יא. ראה ע"ז בס' שארית יעקב (שבהערה 6), שמכיון שבתורה נברא העולם, ותנאי התנה הקב"ה במע"ב אם ישראל מקבלים תורתו מוטב וא"ל אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו, הר"ז דוגמת הדין דארעא לבתי עדיף משום דישב עדיף לן. אבל טעם זה אינו מספיק, כי: א) גם החיות של עולמות העליונים תלו' בתורה (ואף שזה תלוי בקיום התורה, היינו קיום המצוות הכתובות בתורה (שוהו פ"י מוד"ל בראשית בשביל התורה ועוד), במעשה המצוות של התחתונים (תניא וקו"א שם) - הרי (לולא הטעם דלקמן) זהו מפני שהתורה ניתנה למטה, שהרי פשוט שכשביקשו המלאכים תנה הדרך על השמיים - גם קיום המצוות כלול בזה (אלא שהוא ברוחניות). ולהעיר ממדור"ל (ראה תניא פ"ד ופ"ט) דאהור"ה הם שכל של מ"ע ומל"ת - ואהור"ה ה"ה עבודת המלאכים וכו'. וראה תניא רפ"ט. (ראה תניא רפכ"ג. קו"א ד"ה דוד זמירות. ובכ"ט, ב) זהו רק בחי' אחרים שבתורה ולא בחי' "פנים" שבה (קו"א שם, ג). ועיקר: זה שקיום העולם הוא ע"י התורה אינו נרמז כלל בתשובת משה.

משא"כ עפ"מ ש"כ בפנים, שתשובת משה היא כי התכלית של נתינת התורה הוא לעשות לו ית' דירה בתחתונים - דוגמת ישוב וחיוק העולם. ובהו מתבטא עצם ופנימיות התורה - ראה לקמן ס"ח והערה 61.

יב. להעיר מהמבואר (ד"ה בשעה שהקדימו תשי"ב. ד"ה יבחר לנו תשכ"ג) שהכוונה דדירה בתחתונים (שמושרש בעצמותו ית'), היא הסיבה (וע"ד) מה שכל אדם יש לו צרון מוחלט בעצמותו לבנות בית.

בין הגוים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה? כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות? משא ומתן יש ביניכם? אב ואם יש לכם?!

אם ננסה לסכם את דברי משה רבינו במילים פשוטות, הטיעון שלו הוא כזה: "עשרת הדיברות מוכיחים שהתורה מיועדת עבור אנשים בשר ודם החיים בעולם הזה. בני אדם, שחיים בין אנשים, שעובדים לפרנסתם ויש להם משפחות".

אילו היה משה רבינו מזכיר רק את הטיעון: "יצר הרע יש ביניכם?!", יכולנו לחשוב שהוא מצביע על כך שעבורנו התורה היא עניין חיוני וקריטי כדי להתמודד עם היצר הרע. אבל לא, משה רבינו עובר על כל הדיברות, ומראה שוב ושוב איך הם מדברים לאנשים גשמיים שיש להם אבא ואימא, שקמים בבוקר והולכים לעבודה.

כך שאפשר ממש לראות שתורף הטיעון של משה רבינו נגד טענת ה"בר מצרא" של המלאכים היא בעובדת הבסיס הפשוטה - והיא, שכשפותחים את התורה עצמה, רואים שהיא עוסקת במושגים גשמיים מעולמם של אנשים בשר ודם, ולא למלאכים שמימים.

אם כך, נשוב ונשאל: מה בדיוק משה רבינו משיב כאן לטענת המלאכים? הרי המלאכים הבינו היטב שהתורה עומדת להימסר לעם ישראל. אדרבה, בדיוק נגד זה הם טוענים, זה בדיוק מה שהם תובעים לבטל!

תורה לבנייה

נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

והביאור בזה:

הדין הוא, שאם הבר-מצרא רוצה בקרקע לצורך זריעה, והלוקח רוצה בקרקע לבניין בית, ניתנת הקרקע לקונה, כי "ישוב עדיף, ולית בה משום דינא דבר מצרא [בעניין זה אין קדימות לבר-מצרא]".

וכך בענייננו: תכלית התורה היא לעשות להשם דירה בתחתונים - 'בית'. ולכן מופרכת טענת המלאכים מצד דינא דבר מצרא.

וזה היה מענה משה רבינו: "למצרים ירדתם?!. . . כלום אתם עושים מלאכה?!. . . משא ומתן יש ביניכם?!" - התורה שייכת לבני ישראל כפי שניתנה באופן שהיא עוסקת ביישובו של עולם, עולם

הזה הגשמי דווקא, כי התורה ניתנה כדי לעשות לו יתברך דירה בתחתונים⁴.

נתחיל בצד ההלכתי-פורמלי: בדן "בר מצרא" ישנה משמעות רבה לשאלה לשם מה הצדדים זקוקים לשטח. אם הקונה צריך את הקרקע כדי לבנות בית, בעוד השכן מעוניין להשתמש בה לחקלאות, כמגרש חניה או לכל צורך אחר שאיננו מגורים - הרוכש קודם לבר-מצרא.

בצד הערכי-הרוחני, זה בדיוק ההבדל בין המשימה של המלאכים לזו שלנו, עם ישראל, בעולם הזה.

עבודת השם של המלאכים היא לעמוד ולומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא, לעשות שליחויות שונות כמו להעביר מסרים לנביאים, ובאופן כללי, להתעלות עוד ועוד ולדבוק בקדוש ברוך הוא. הם לא 'מייצרים' משהו חדש, אלא רק מעצימים ומחזקים את הקרבה וההתבטלות שלהם לאלוקות. אפשר להמשיך את העבודה שלהם לשדרוג ושיפוץ דירת מגורים, או לעיבוד של קרקע חקלאית כדי להפיק ממנה יבול איכותי יותר.

המשימה של עם ישראל, לעומת זאת, היא להפוך את העולם הזה, שהוא עולם חומרי וחשוך מבחינה רוחנית, לעולם קדוש ומואר באור השם. העבודה של בני ישראל משולה לבניית דירה. לקחת חלקת אדמה מלאה קוצים, מקום שאדם איננו מסוגל לשהות בו, לא כל שכן לחיות בו, ולהפוך אותו למקום מגורים, שאפשר ונעים לחיות ולשהות בו.

כך נאמר במדרש, שתכלית בריאת העולם הזה היא כדי לעשות לו יתברך "דירה בתחתונים". כלומר, המשימה שלנו היא להפוך את ה"תחתונים" - המרחב שבו השם לא שוכן, כביכול, ל"דירה" - המקום שבו הוא נמצא ושוכן.

כך שמה רבינו אומר למלאכים, במילים אחרות: אתם חושבים שבטענותיכם אתם שומרים על כבודה של התורה, ומבקשים שהיא תישאר במובנה הנשגב והרוחני, בפרשנותה הקבלית העוסקת בעולמות העליונים ובאלוקות.

אבל בכך אתם 'מפספסים' את המטרה העיקרית של השם בכל העסקה. המטרה של 'המוכר', של הקדוש ברוך הוא, היא לא סתם לתת לנו את הנכס, אלא שנבנה עבורו דירה.

וזו לא סתם בחירה אקראית. הקדוש ברוך הוא חפץ לשכון **דווקא** בדירה העשויה "**בתחתונים**", דווקא בדירה שנבנית במקום הכי זר ומנותק, שעל פניו כלל איננו ראוי למגורים. בלשונו של אדמו"ר הזקן בתיאור: "נִתְאַוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִיטֵל לוֹ דִּירָה בַּתַּחְתּוֹנִים... עוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי מִמָּשׁ, וְהוּא הַתַּחְתּוֹן בַּמִּדְרָגָה, שְׂאִין תַּחְתּוֹן לְמִטָּה מִמֶּנּוּ בְּעֵינֵי הַסֵּתֶר אוֹרֵי יִתְבָּרֵךְ, וְחֻשָּׁךְ כְּפֹל וּמְכַפֵּל, עַד שֶׁהוּא מְלֵא קְלָפוֹת וְסִטְרָא אַחֲרָא שֶׁהֵן נֶגֶד ה' מִמָּשׁ". לכן, את המשימה הזו, את פרויקט הקמת הדירה לקדוש ברוך הוא, יכולים רק אנחנו לעשות. המלאכים יכולים אולי להציע 'דירה' בעליונים, אבל לא זה מה שהשם מחפש.

לכן משה רבינו מפרט בצורה מדוקדקת ונשנית את כל הפרטים בעשרת הדיברות. במילים אלה, משה ממחיש למלאכים כיצד מטרתם של כל עשרת הדיברות היא לקחת מקום שממה רוחני, 'לעבד' אותו ולשנות אותו עד שיהיה מקום זך וקדוש בו הקדוש ברוך הוא יכול לשכון ולהתגלות.

נשים לב לסדר ולפירוט הטענות של משה, ונראה שזו לא סתם חזרה רטורית כדי להעצים את הטיעון, אלא בנייה מסודרת של מהלך שלם:

משה רבינו מתחיל מ"למצרים ירדתם" - שזה בעצם תיאור של 'הנכס'. המקום שאליו נשלחנו הוא הנחות ביותר. מצרים מייצגת את העובדה שהעולם הזה הוא מקום שבו האלוקות נסתרת.

משם פונה משה למשימה עצמה, לתחומי העיסוק בהם אנו נדרשים לעשות להשם דירה - "מלאכה", "משא ומתן", "אב ואם". כל אלה תחומים שבהם אנו עוסקים עם חפצים גשמיים או מנהלים אינטראקציה עם אנשים, אלה המרחבים שבהם אנו בונים בפועל את אותה "דירה בתחתונים".

אחר כך משה מדבר על היצרים האפלים והתכונות האנושיות השליליות: "יצר הרע" ו"קנאה". מה הוא מתכוון לומר למלאכים? שהעולם הזה הוא לא רק מקום גשמי וחומרי, אלא גם מקום חשוך שלפעמים מסתיר באופן

יג. מל' מיצר וגבול, בחי' העלם והסתור (תו"א מט, ד. ועוד) - כללות עוה"ז שאינו מאיר שם גילוי אלקותו ית' שלמעלה מן הטבע (ראה שם נ, ב - לענין זמן הגלות).

יד. וראה מדרש תהלים מזמור ח: א"ל אינה ראוי' להתקיים בכס... והיכן היא מתקיימת בתחתונים שנאמר אנכי עשיתי ארץ ואדם עלי' בראתי.

אקטיבי על אורו של השם.

בעצם, משה רבינו מראה למלאכים שבני ישראל עושים לקדוש ברוך הוא דירה **בתחתונים** דווקא. מלאך נמצא בחייו הרוחניים רק במקומות קדושים ונעלים, הוא לא בא במגע עם דברים ארציים וחומריים - ומשום כך, אין לזה קשר לתכלית ולייעוד של התורה, לבנות "דירה בתחתונים". לעומת זאת, כאשר יהודי עובד את השם, הוא עושה זאת בעזרת דברים וחפצים שמנותקים לחלוטין מהקדושה, כמו אוכל, כסף או טכנולוגיה. כאשר הוא משתמש בהם לשם שמיים, **לפי הדרכת התורה**, הוא נותן לקדוש ברוך הוא 'לגור' ולשכון בתוך העולם הזה.

אם כן, טענתו של 'עורך הדין' שלנו, משה רבינו, איננה מדברת על המצוקה של עם ישראל ועל החולשה שלהם. הוא לא מצדיק את מתן תורה בכך שאנו זקוקים לה למלחמת היצר, אלא בדיוק להפך. משה רבינו מדבר על **המעלה הנפלאה** שבעבודת בני ישראל על פני עבודת המלאכים: דווקא משום שהמשימה של בני ישראל נעלה וחשובה הרבה יותר, משום שהם 'בונים דירה' והופכים קרקע בלתי מיושבת לשכונת מגורים - ראוי ורצוי 'להוריד את התורה' למטה! זו לא הצדקה בדיעבד, אלא זו המטרה מלכתחילה שבלכתחילה!

לנצל את הפוטנציאל

כעת הרבי מוסיף תוספת עמוקה עוד יותר:

כוח העצמות שבתורה מתגלה ומתבטא רק בעבודת הנשמה כאשר היא נמצאת בתוך המצרים והגבולות שבעולם הזה^{טו}.

הנשמה יורדת לעולם שהוא "מלא קליפות וסטרא אחרא שהן נגד השם ממש"^{טז}, ובעולם הזה השפל היא לוחמת ביצר הרע, מתגברת על ההעלמות וההסתרים, והופכת אותם מחושך לאור.

עבודה זו היא עבודה של התחדשות, וכוח ההתחדשות הזה נובע מעצמותו יתברך, שרק הוא לבדו בכוחו וביכולתו לברוא יש מאין^{טז}.

זה שייך רק בכוח האִינסוף, וכוח זה אינו קיים אצל המלאכים^{טז}.

עד עתה אמרנו שהתורה 'מגיעה' לבני ישראל

מכיוון שהמשימה שלהם חשובה יותר. אומנם המלאכים מבינים יותר את הקדושה והעוצמות הרוחניות שבתורה, כי הם 'שכנים' של התורה בשמיים - אך בכל זאת, המשימה שלהם איננה חשובה כמו משימת 'בניית הדירה בתחתונים'.

כעת הרבי מסביר הרבה יותר מכך: דווקא אנחנו אלו שמממשים את הפוטנציאל ואת הכוח האמיתי הגלום בתורה - ולא המלאכים!

הכוח האדיר והעוצמתי ביותר של התורה הוא הרבה מעבר לכל סודות התורה, החשופים לעולמם של המלאכים ומצויים בתורת הקבלה והסוד. הכוח האמיתי של התורה הוא: ליצור 'יש מאין', לשנות את העולם ואת המציאות.

בכוח התורה, אנחנו יכולים לשנות את העולם. טבע האדם לרדוף אחרי כסף, ואילו בכוח התורה יהודי מוותר ונותן מכספו לקדוש ברוך הוא. טבע האדם להיסחף אחרי תאוות שונות, ויהודי מרסן את עצמו ולא עושה את מה שהקדוש ברוך הוא אוסר עליו. טבע העולם הזה להימשך אחר כבוד ואגו, אך על ידי לימוד התורה אדם נעשה שפל רוח וסבלן כלפי כל אחד.

ההתגברות על האופי האנושי והעמידה בניסיונות ובקשיים, הן הכוח החזק ביותר של התורה, יותר מזה שהיא חוכמה נשגבה או מכילה בתוכה אורות נעלים - כשם שהיכולת לברוא אינה קיימת כלל בקרב הנבראים, גם לא הנעלים ביותר, והיא כוח בלעדי של הקדוש ברוך הוא בעצמו. רק הוא מחדש ובורא "יש מאין". כך גם התורה. היא חוכמה עמוקה, היא מעדנת את הלומד בה, היא משפיעה אורות עליונים ומכילה בתורה סודות אלווקיים. אך הכוח האלוקי האמיתי שלה הוא שהלומד בה מתגבר ומשנה את הטבע שלו.

היכולת הזו לשנות וליצור יש מאין כלל לא קיימת בעולמם של המלאכים. הם אומנם מתקדמים בעבודת השם, אך ההתקדמות שלהם היא תמיד בתוך מסגרת. לאהוב את השם ולירא ממנו, עבורם זה מצב טבעי, שרק הולך ומתעצם. לעומת זאת, כאשר יהודי בוחר ללמוד מאמר

טו. ראה בארובה קונטרס ענינה של תורת החסידות סי' ט (בביאור מרז"ל - קידושין ל, ב - בראתי יצה"ר ובראתי לו תורה תכלין). דעצם התורה שמויוחדת בעצמותו ית' מתבטא דוקא בזה שהיא תכלין להיצה"ר.

טז. תניא שם.

יז. אגה"ק סי' כ (קל, רע"ב).

יח. לקו"ש שם (לט, ד ואילך). ביאורו"ז ה, ד.

שימו לב ל'ערבים'!

את התורה קיבלנו בזכות ההבטחה 'בנינו ערבים בעדנו'. ההכנות לחג מתן תורה צריכות להיות סביב חינוך הילדים בהתאם לעשרת הדברות, הן בבית פנימה והן בהשפעה חוצה

משלוש המצוות של "יהרג ואל יעבור" [קיים חיוב למסור נפש עבור קיוםם].

ולא עוד, אלא שמודגש בזה גם כן [נקודה נוספת שמודגשת בדברות אלו -] שאם רוצים להבטיח שהילד לא יעבור על "לא תרצח" ו"לא תגנוב" ו"לא תחמוד", הרי מוכרח שיהיה כל חינוכו מיוסד על האמונה ב"אנוכי" ובשליטת כל העניינים הנכנסים בגדר של "לא יהיה לך".

ולדאבוננו הראינו לדעת [נוכחנו לדעת] בימינו ובדורנו, שאותה אומה שדגלה בשם כל מיני פילוסופיות ואידיאליים וכו' [הגרמנים] סוף דבר היה שנתקיים בה "רק אין יראת אלוקים במקום הזה והרגוני". מה שאין כן התורה, "תורת חיים", המבטיחה לא רק חיים נצחיים בעולם הבא אלא גם חיים הראויים לשמם בעולם הזה.

בכבוד ובברכת החג.

(כרך כב, אגרת ח'תכט)

לקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה לאחל לכבודו ולכל אשר לו חג שמח, ובנוסף המסורתי שקיבלנו מכבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר [הרי"צ] - 'לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות'.

וכדרכו של יהודי לקשר את ענייני חיי היום-יום עם ענייני דיומא טבא [= ענייני היום טוב], הרי יש קשר בין תוכן חילוף מכתבינו לזמן מתן תורתנו, על פי סיפור חכמינו ז"ל - שלא ניתנה התורה עד שהבטחנו: 'בנינו ערבים בעדינו'.

ומובן שהבטחה וערבות זו שניתנה על ידינו בהר סיני, מעידה שהדבר תלוי בידינו. זאת אומרת, הבטחה להשתדל שהילדים ילכו בדרך התורה והמצוות, וגם במקרים בהם הדבר דורש התגברות ומאמץ ועד למסירות נפש בפועל, וכמוכח גם כן מהתחלת מתן תורה ועשרת הדברות, בשתי הדברות הראשונות "אנוכי" ו"לא יהיה לך", שהן

ודאי ערבים טובים, על ידיהם אתננה לכם". וכאז כן גם עתה.

על כל אחד ואחד מאיתנו, בהכינו את עצמו לזמן מתן תורתנו הבא עלינו לטובה, לעשות עתה ככל יכולתו בחינוך הבנים והבנות בדרך התורה, ולהחליט ולקחת על עצמו להשתדל ביתר שאת וביתר עז בזה, גם לימים שיבואו אחרי קבלת התורה בחג השבועות.

וכל ישראל ערבים זה בזה. השתדלות הנ"ל, אם תהיה רק בחינוך בניו ובנותיו הוא בלבד - אינה מספקת כלל.

כל אחד ואחד בטח יכול להשפיע - במידה ידועה [מסוימת] על כל פנים - על החינוך של בני ובנות ישראל בסביבתו הסמוכה, ולפעמים גם על

ידוע אשר בימי המועדים והרגלים שבכל שנה ושנה מתעוררים מחדש העניינים השייכים אליהם - בחג המצות עניין יציאת מצרים, בל"ג בעומר גילוי פנימיות התורה וכו' - ושעת הכושר מיוחד היא אז, להמשכה וקליטה פנימית של עניינים אלו בפרט [באופן מיוחד].

וימים אלו דזמן מתן תורתנו - 'מי סגולה' הם 'לעם סגולה' לקבלת ה'סגולה' היא התורה, בשמחה ובפנימיות.

אבל - אמר הקב"ה לישראל: "הביאו לי ערבים טובים שתשמרו את התורה ואני נותנה לכם". והערבות שמקבל מהם, היא רק ערבות הבנים. כשאמרו מקבלי התורה "בנינו עורבים אותנו" (שנחנכם בדרך התורה) אמר הקב"ה "הא [אלו]

לנתק את הבן והבת המתחנכים בדרך התורה מחינוכם זה, שעלול להרחיקם מתורת אלוקים חיים, ומכל שכן אם עלול להביאם לידי כפירה, חס ושלום.

וידועה הבטחת חז"ל: כל דבר שנתנו ישראל נפשם עליו הרי נתקיים בידם.

בברכת קבלת התורה בשמחה ובפנימיות

(כך ד, אגרת א'כט)

חינוך אלו הנמצאים בריחוק מקום, או גם במדינה אחרת.

ואם כל אחד ואחד מחויב בהשתדלות לחזק ולהרחיב את החינוך הכשר במקום שהוא נמצא כבר, ובהשתדלותו להנהיגו [לייסד חינוך כזה] במקום שלעת עתה אין מכירים בו,

על אחת כמה וכמה שצריך הוא להתקומם בכל עוז ולהילחם נגד כל פעולה ועניין שעלול הוא

<<< המשך מעמוד 10

את תורת השם וחי לפיה, הם משתמשים ב"כוח האינסוף" הטבוע בה, כוחו של הקדוש ברוך הוא עצמו.

כעת נוכל לסכם את הסיפור שקראנו בתחילת השיעור מהגמרא, ולבוא בטעם חדש לגמרי לחג מתן תורה.

חסידות במקום ללכת למסעדה ולהתענג מאוכל טוב, זה חידוש אמיתי.

בעומקם של דברים, זה מה שמשיב משה רבינו למלאכים: אתם טוענים שמתן תורה הוא 'בזבז' של התורה, אך **ההפך הוא הנכון**. הפוטנציאל האלוקי הגדול ביותר של התורה מתממש רק כאן, בעולם הזה. כאשר יהודי לומד תורה, מפנים

רעיוני	הלכתי	הטיעון	
התורה צריכה להישאר רוחנית ואלוקית	דין "בר מצרא"	תנה הודך על השמיים!	מלאכים
תכלית התורה והכוח האמיתי שלה הוא לעשות להשם "דירה בתחתונים"	ברכישה לצורך בניית בית - אין קדימות לבר מצרא	תורה למה תהא לכם?	משה רבינו

עושים מנוי, ומקבלים מידי שבוע למייל
מנה חסידיית גדושה של

התקשרות

chabadisrael.co.il

ישראל - הכתובת שלך לכל עניין יהודי

התועדות • שולחן שבת משפחתי חסידי
רעיון ממאמר חסידות • תמונה מספרת

יופי של צדיק

רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר: הנוי, והפח, והעשר, והכבוד, והחכמה, והזקנה, והשיבה, והבנים, נאה לצדיקים ונאה לעולם. שנאמר: עטרת תפארת שיבה, בדרך צדקה תמצא. ואומר: תפארת בחורים כחם, והדר זקנים שיבה. ואומר: עטרת זקנים בני בנים, ותפארת בנים אבותם. ואומר: וחרפה הלכנה ובושה החמה, כי מלך ה' צבאות בחר ציון וברושלים, ונגד זקניו כבוד. רבי שמעון בן מנסיא אומר: אלו שבע מדות שמנו חכמים לצדיקים, כלם נתקיימו ברבי ובבניו. (משנה ח)

"נוי" אינו מעלה ושלמות באדם כלפי עצמו, כי יופי מבטא שלמות בעיקר כלפי אנשים אחרים שמבחינים בכך ומתרשמים מתכונה זו. לכן צריך להשתדל להיות נאה, כי בכך מקיימים את ההוראה "שיהא שם שמיים מתאהב על ידך". היופי מאפשר להשפיע לטובה על הזולת, כי הרי טבע העולם הוא ש'נוי' מושך את לב הבריות, ודבריו של אדם נאה מתקבלים יותר.

לכן מפרט התנא בין התכונות ש"נאה לצדיקים ונאה לעולם" את "הבנים". כי ההשפעה האמיתית של הצדיק בעולם מתבטאת בכך שנמשכים אליו תלמידים, שהם כמו בנים, וממשיכים את דרכו.

(מהתוועדות שבת פרשת במדבר תש"מ)

עיר של חכמים וסופרים או עיר של תיקון עולם?

אמר רבי יוסי בן קסמיא: פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד, ונתן לי שלום והחזירתי לו שלום. אמר לי: רבי, מאיזה מקום אתה? אמרתי לו: מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני. אמר לי: רבי, רצונך שתדור עמנו במקומנו, ואני אתן לך אלף אלפים דגרי זהב ואבנים טובות ומרגליות? אמרתי לו: אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה. (משנה ט)

מדוע לא הקדים רבי יוסי לשאול לשלמו של האדם שפגש בו, כפי שלמדנו בפרק ד משנה טו - "הווי מקדים בשלום כל אדם"? ולמה לפני שאותו אדם הציע לרבי יוסי משרה בעיר שלו, הוא הקדים ושאל אותו "מאיזה מקום אתה"?

ההסבר:

רבי יוסי היה משנן דברי תורה כל הזמן, גם בעת הילוכו בדרך, ומכיוון שהיה טרוד בלימודו לא הבחין באדם שבא מולו. לכן, רק אחרי שאותו אדם שאל בשלמו, השיב לו רבי יוסי שלום.

מכך שגם בדרך עסק רבי יוסי בתורה, הבין האיש שתלמיד חכם הוא וראוי הוא להיות רב ומנהיג, והחליט להזמין לעירו לשמש לאנשי העיר כרב ומורה דרך. אך לפני שהציע לו את המשרה, הקדים ושאל "מאיזה מקום אתה" - כלומר: האם אנשי עירך זקוקים לך אצלם, או שבעירך נמצאים חכמים אחרים הראויים למלא את מקומך. כשהשיב רבי יוסי שהוא "מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים", אז הציע לו האיש לבוא לגור "עמנו במקומנו".

אחר כך הוסיף האיש והבטיח לרבי יוסי שיפרנסו אותו בכבוד ובהרחבה, כך שיהיה פנוי להתעסק בהדרכת אנשי העיר. הוא הבטיח לו "אלף אלפים" דגרי זהב ואבנים טובות ומרגליות, הרבה יותר ממה שרבי יוסי נזקק לו לצורך קיומו, ובכך ביקש לרמוז לו שבעיר שלהם יש כר נרחב לעבוד בתיקון וזיכון הגשמיים, ובכך יש יתרון על פני המגורים בעיר רוחנית יותר שהיא "עיר גדולה של חכמים ושל סופרים".

על זה השיב לו רבי יוסי שאין רצונו בכך, כי עבודת ה' שלו מתמקדת בלימוד התורה דווקא. "אם אתה נותן לי כל כסף וזהב שבעולם, איני דר אלא במקום תורה" - הדגיש רבי יוסי, כלומר שלמרות שבעבודה של תיקון העולם תהיה לו שלמות מיוחדת שלא יוכל להשיג בעיר החכמים והסופרים, הייעוד האיש שלו הוא לימוד התורה, לחיות "במקום תורה".

(ביאורים לפרקי אבות, עמוד 364)

משל הקדמוני

// מאמר "חייב איניש לבסומי" – תורה אור, צח, א

כיצד הלימוד אודות הלכות גשמיות הופך לגילוי אור אלוהי? מדוע התורה מתוארת כ'משל'? ומדוע שלמה המלך דיבר "שלושת אלפים משל" – למהותו של מתן תורה, מעבר התורה מהעולמות הרוחניים אל העולם הגשמי

— א —

תלמודו בידו

ענין מתן תורה.

וגם מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" – הלא בגן עדן מתענגים מגילוי אור אין סוף ברוך הוא, ומה שיף בזה שיהיה דוקא "תלמודו בידו", שהם הלכות שנתלבשו בענינים גשמיים?

וגם מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ש"כל מי שאפשר לו לעסק בתורה ואינו עוסק, עליו נאמר: כי דבר ה' בזה, הפרת תפירת הנפש" – וזה תמוה לכאורה: דמאחר שמי שאי אפשר לו לעסק בתורה כל כך, יוצא ידי חובה בפרק א' שחרית ופרק א' ערבית – אם כן, למה יהיה ה"אפשר לו לעסק ואינו עוסק", גדול עונו כל כך, לומר עליו "הפרת תפירת כו'!"

— ב —

קדמונו של עולם

אף הענין, כי הנה התורה נקרא "משל הקדמוני", כמו שכתוב "כאשר יאמר משל הקדמני מרשעים יצא רשע". וכן שלמה המלך עליו השלום אמר "להבין משל ומליצה כו'".

והענין, כי פרוש הקדמוני הינו קדמונו של עולם, שהוא אור אין סוף ברוך הוא עצמו. כי בחינת סובב כל עלמין וממלא כל עלמין זהו מה שנמשך ממנו יתברך הארה להיות חיות להעולמות. ואם כן, בחינה זו היא שיף לעולמות.

אבל מהותו ועצמותו יתברך אינו בגדר עלמין כלל, ולא שיף לומר עליו סובב כל עלמין כו', ולכן נקרא "קדמונו של עולם".

והתורה שנקראת **משל הקדמוני** הינו שהתורה היא משל לבחינת קדמונו של עולם: שכמו שעל ידי המשל ישג הנמשל, כך על ידי ש"תלמודו בידו"

— ג —

שלושת אלפים משל

כי הנה, בהשגת התורה יש רבוי מדרגות אין קץ, בעלוי אחר עלוי, כמו מהות ההשגות שבגן עדן התחתון אינו ערך למהות ההשגה שמשיגים בגן עדן העליון.

ולכן ההשגות שבגן עדן התחתון לגבי השגה שבגן עדן העליון הוא רק כמו ערך המשל לגבי הנמשל. ועל דרך זה יש מדרגות אין קץ וגם למעלה מגן עדן העליון.

וכל השגה, לגבי מה שלמעלה ממנה נקראת **משל**.

וזהו שכתוב בשלמה "וידבר שלשת אלפים משל". פרוש: על כל דבר מדברי תורה. דהינו, שהדבר הזה משיג בגן עדן התחתון כך, ובגן עדן העליון דבר זה עצמו הוא בענין רוחני ונעלה יותר, עד שבחינה ראשונה הוא רק כמו משל לבד לבחינה זו. והשיג כך שלשת אלפים מדרגות על כל דבר מדברי תורה.

ובאמת נאמר "הללוך סלה" בלי קץ כו', וזהו "ולתבוננתו אין מספר".

— ד —

המשל אינו ממהות הנמשל

והנה, "אורייתא מחכמה נפקת" [= התורה נמשכת מספירת החוכמה שלמעלה], והיא מקור ושרש לכל בחינות ההשגות הנ"ל, כמו שכתוב: "ונהר יוצא מעדן" כו'. ובחינת חכמה עלאה עצמה היא בחינת משל לבחינת קדמונו של עולם ממש. כי הגם שאור אין סוף ברוך הוא מרומם

שאי אפשר לו, די לו בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית.

והענין, כמו על דרך דגמא בנמשל ומשל שלמטה שבשכל האדם, הנה לא כל השכליים הנקרא נמשל הם שוים לענין המשלים:

יש שכל ונמשל אשר יכולים לעמוד עליו על ידי משל אחד ופשוט וקל. ויש שכל גדול יותר שכדי להשיגו הוא על ידי משלים יותר, וגם המשל הוא נעלה ועמק יותר (כי מי שהחכמתו עמוקה יותר נצרך למשלים יותר כדי לעמוד על ידם על עומק חכמתו. וכשאין החכמה עמוקה אינו צריך למשל ויכולים להשיגה בלי משל. ולכן כל שהחכמה עמוקה יותר נצרך יותר לרבותי משלים עד שיעמדו עליה, עד שלחכמת שלמה היה צריך להיות שלשת אלפים משל).

לא כולם שווים

וכך הנה גם למעלה, הרי אין כל השגות של הנשמות שוים. ויש בהם מדרגות ומעלות אין קץ, וכמאמר רז"ל, שכל צדיק נכוה מחפתו של חברו.

(ולכן מי שדי לו בפרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית שדי לו במשל זה לערוך ההשגה של שרש נשמתו).

והינו דוקא כשאי אפשר לו לעסק כו', שזו הוראה שדי לו בזה (או דכיון שאי אפשר לו ועוסק כל מה שאפשר לו, ישלים לו הקדוש ברוך הוא לבוש ומשל להשיג על ידו מה שצריך להשיג).

אבל מי שאפשר לו לעסק בתורה, זהו הוראה שנשמתו מבחינה שייכל להשיג הרבה למעלה. לכן צריך להיות המשל גם כן גדול ורב מאד, כשעור הזמן שאפשר לו לעסק בתורה, שהיא בחינת משל הקדמוני.

וכשאינו עוסק כל זמן שאפשר לו לעסק, הרי הוא מחסר מן המשל הצריך. ולכן עליו נאמר: "הכרת תכרת" כו'. דהינו, שמחמת חסרון שחסר בבחינת משל הקדמוני, לא יוכל להשיג נעם ה' כו' שהוא הנמשל (וגם הקדוש ברוך הוא לא ישלים לו לבוש ומשל שחסר, כיון שהיה אפשר לו לעסק ולא עסק, ועל זה נאמר: "כי דבר ה' בזה" כו').

ומתנשא לאין קץ מבחינת חכמה וכל העשר ספירות, שראשיתן היא בחינת חכמה, נקראת בזוהר "רזא דשמא קדישא", כמו השם שקוראים לאדם, שאינו נוגע לעצמותו ומהותו כלל - מכל מקום, אור אין סוף ברוך הוא שורה ומחלבוש בחכמה עלאה. כמו שכתוב: "הוי"ה בחכמה".

ולכן התורה, דמחכמה נפקת, נקראת "משל הקדמוני", דכמו המשל, אף על פי שאינו ממהות הנמשל כלל, עם כל זה הנמשל מלבש בתוך המשל, ובו ועל ידו דוקא ישיגו הנמשל. כך החכמה והתורה היא לבוש לאור אין סוף ברוך הוא. וכמו שכתוב: "עטה אור פשלה". לכן על ידי עסק התורה יוכל להנות מזיו אור אין סוף ברוך הוא ממש מבחינת קדמונו של עולם.

"תלמודו בידו"

וזהו שאמרו רבותנו זכרונם לברכה "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו":

דכמו בנמשל ומשל, אי אפשר לעמוד על הנמשל אם לא שייבין מתחלה את המשל אז על ידי זה יעמוד על הנמשל. ואם יחסר מלהשיג איזו דברים מהמשל לא יוכל להשיג את הנמשל כלל (מאחר שהנמשל אין אפן להשיגו כי אם על ידי המשל, אם כן, כשאנו מבין כל המשל בטוב אין דרך לעמוד על הנמשל).

ועל דרך זה, כיון שהתורה היא בחינת המשל שעל ידי זה ישג קדמונו של עולם, על כן צריך להיות "תלמודו בידו" כש"בא לכאן", שעל ידי שמשיג המשל היטב, אז דוקא יוכל לחזות בהנמשל, שהוא נעם הוי"ה, להשביע בצחצחות נפשו כו'. מה שאין כן כשאין בידו המשל, אין לו דרך להשיג בחינת הנמשל הנ"ל.

— ה —

שכל עמוק – משלים נוספים

ובזה מתרץ ומובן מה שאמרו רבותנו זכרונם לברכה ד"כל מי שאפשר לו לעסק בתורה ואינו עוסק עליו נאמר הכרת תכרת כו'", אף על גב דמי

לביט חב"ד, בית הכנסת,
לעסק או לחוסד החינוכי
התוכן מתעדכן כל העת, בקטעים רלוונטיים
תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

תכנית חינוך
לאור הקדוש
35% הנחה
לשנה
הראשונה

JEM ישראלי < did.li/JEM-tv < 03-3883554

לחיות עם הרבי
- סביב השעון

וידאו מהרבי ברצף
בכל שעות היממה

בית

מבוסס על הספר 'עת לדעת', בהוצאת צעירי אגודת חב"ד
מאת השליח הרב אברהם שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

ג סיוון

תקפ"ט

אדמו"ר הצמח צדק מקבל את נשיאות חב"ד באמירת מאמר החסידות הראשון שפותח במאמר חז"ל "על שלושה דברים העולם עומד", כשהוא לבוש בגדי לבן אותם קיבל בירושה מאדמו"ר הזקן.

לאחר הסתלקות אדמו"ר האמצעי, במשך כשנה וחצי לא רצה הצמח צדק לקבל על עצמו את הנשיאות. מה שפעל על הצמח צדק לקבל את הנשיאות היו דבריו של הרב החסיד ר' פרץ חן מצ'רניגוב. הוא חזר לפני הצמח צדק את מאמר חז"ל על הפסוק "אישה כי תזריע וילדה זכר" - "איש מזריע תחילה, יולדת נקבה. אישה מזרעת תחילה, יולדת זכר". הצמח צדק היה בן בתו של אדמו"ר הזקן, ולפי דברי חז"ל יוצא ש"אתם הנכד האמיתי", אמר הרב פרץ חן.

בתקופת נשיאותו של הצמח צדק התווספו לחסידות חב"ד מאות אלפי חסידים, רובם מרוסיה וחלק גדול נוסף מאוקראינה.

ד סיוון

תשל"ד

הרבי הכריז על "מבצע בית מלא ספרים - יבנה וחכמיה".

ה סיוון

ת"ש

הרבי והרבנית מגיעים לוישי, צרפת, לשם עברו מפריז הכבושה בידי הנאצים. הרבי והרבנית שהו שם במשך כמה חודשים, ומשם המשיכו לניס, שם שהו קרוב לשנה.

תש"ט

נפטר הרב החסיד ר' מיכאל דבורקין. טרם פטירתו טבל במקווה ובצאתו נשכב על ספסל וכך יצאה נשמתו בטהרה.

הרב דבורקין נפטר בשעה שלוש אחר הצהריים בערב החג, והרבי עשה מאמצים מרובים להביא אותו לקבורה עוד לפני כניסת החג, כדי שלא להשהות את הקבורה. הרב דבורקין אכן הובא למנוחות עוד בערב החג, ונטמן ליד האוהל הקדוש.

תשל"ט

בסיום ההתוועדות בערב חג השבועות, הרבי חילק סידור תהילת השם בפורמט כיס לכל הילדים והילדות שלפני גיל מצוות. לשער הפנימי של כל סידור צורף דולר לצדקה ומכתב אישי מהרבי לילדים.

תשמ"ט

הרבי אמר את מאמר החסידות האחרון (בנעימה המיוחדת למאמר), על הפסוק "אנוכי ה' אלוהיך". לפני המאמר לא שרו את הניגון המקדים כרגיל, והרבי אמר את המאמר בעמידה ליד הסטנדר.

ו סיוון

תק"כ

הסתלק מורנו רבי ישראל בעל שם טוב, בהיותו בן ששים ואחת.

לפני הסתלקותו ציווה הבעל שם טוב לנגן את ניגונו של הרב הקדוש רבי מיכל מזלוצ'וב. כשגמרו לנגן אמר הבעל שם טוב: "מבטיח אני לדורותיכם, שהיכן ומתי שמישהו ישיר ניגון זה של התעוררות רחמים רבים, מתוך רגש של התעוררות תשובה, אשמע זאת בכל היכל שאֶמְצָא בו, אצטרף לשירה ואעורר רחמים רבים על בעלי התשובה המנגנים".

באותה שנה חל חג השבועות ביום רביעי בשבוע, ואמר על זה אדמו"ר הזקן: "ביום הרביעי נָטְלוּ [כלומר נלקחו, הסתלקו - על משקל "נתלו" שנאמר לגבי בריאת העולם] המאורות".

על פי צוואתו, נטמן הבעל שם טוב במז'בוז', ליד הגאון הקדוש רבי יעקב יהודה לייב, רב העיר שנפטר כשנתיים קודם לכן.

תער"ב

קדישא עמדו על רגליהם לשמוע את התורה שיאמר נשיא החסידות החדש, ובכך קיבל על עצמו המגיד את נשיאות החסידות.

מיד כשהתמנה המגיד לנשיא, הפיח רוח חיים חדשה בכל מרכזי החסידים. בימי נשיאותו הורחבה מאד הפעילות של תנועת החסידות.

תשל"ח

הרבי הכריז על הקמת מכון להכנת דרושי חסידות לרפוס, תחת ההוצאה לאור קה"ת.

הרבי גם הודיע, באמצעות המזכירות, שכל מי שישתתף בתהלוכה לבתי הכנסת יקבל את הקונטרס "ליקוט פירושים לתניא" ויתן אותו לרב או לגבאי של בית הכנסת שאליו הוא הולך כאות תודה על הרשות לשאת דברים בבית הכנסת.

ה סיוון

תר"ח

אדמו"ר מהר"ש התחתן, בגיל ארבע עשרה, עם הרבנית שטערנא, בת אחיו רבי חיים שניאור זלמן מליאדי.

לחתונה הגיעו אלפי חסידים והיא נחגגה בפרסום גדול. במהלך ימי שבע הברכות אמר אדמו"ר הצמח צדק, אביו של החתן, מאמרי חסידות, ובהם מאמר על הפסוק "רפאני השם וארפא".

באמצע ימי שבע הברכות חלתה הכלה במחלה קשה, ולאחר שלושה חודשים נפטרה. כדי להפיג את צערו של אדמו"ר מהר"ש, הורה אביו להקצות עבורו חדר סמוך לחדרו, כדי שיוכל להיכנס אליו בכל עת, והיה מראה לו כתבי יד קודש שלא הראה אפילו לבניו האחרים.

תרל"ב

הרבנית דבורה לאה, בתו הגדולה של אדמו"ר מהר"ש, התחתנה עם הרב החסיד ר' משה אריה לייב גינזבורג מויטבסק.

בהזמנה לחתונה כתב אדמו"ר מהר"ש: "אמרת אקרא למאהבי נפשי שבא יבואו ליום המוגבל על ראש שמחתי להתעלס באהבים כי ה' הטובה עלינו, והשם יתברך יזכנו לשמח חתן וכלה. ויעזור להם בכל מאווי נפשם להיטיב להם מנפש ועד בשר".

הרבי הרש"ב החל לומר את ה'המשך' הגדול של מאמרי החסידות, הכולל מאה ארבעים וארבעה מאמרים. ה'המשך' ידוע בשם "בשעה שהקדימו, תער"ב", ואת המאמר האחרון שלו אמר הרבי בשבת פרשת וירא תרע"ו. בכתובים יש ל'המשך' חלק נוסף שלא נאמר ולא חולק למאמרים.

תשט"ו

בפעם הראשונה התקיימה ה'תהלוכה' לבתי הכנסת לשמח יהודים ולהביא אליהם את המסר החסידי. "צעירי אגודת חב"ד", אמר הרבי, "פעלו לראשונה עניין של מסירת נפש בכך שהלכו אתמול ב'תהלוכה', ולכן כל אלה שהלכו לבתי כנסיות יאמרו עתה לחיים. אני לא הלכתי, אבל הנני מקנא בהם. ועל חשבון זה - אומר גם כן לחיים".

תשנ"ב

הרבי יצא לראשונה מחדרו הקדוש מאז האירוע בכ"ז אדר א' תשנ"ב, אל הקהל ששב מהתהלוכה.

ז סיוון

תקכ"א

הרב הקדוש רבי צבי, בנו יחידו של הבעל שם טוב, מסר את הנהגת החסידות למגיד ממזריטש.

לאחר הסתלקות הבעל שם טוב, נבחר רבי צבי לנשיא ומנהיג תנועת החסידות. בסעודת יום טוב שני של חג השבועות, ישב רבי צבי בראש השולחן לבוש בבגדי הקודש של אביו, וסביבו ישבו כל החבריא קדישא תלמידי אביו.

רבי צבי אמר דבר תורה, ואחר כך נעמד ואמר: "היום בא אליי אבא הקדוש ויודיעני כי הפמליה של מעלה עם משמשיהם שהיו רגילים להיות אצלו, עברו היום לקדוש ונורא ר' בעריניא בן ר' אברהם (המגיד ממזריטש). אשר על כן, בני [אמר אבין], תמסור לו הנשיאות במעמד כל החבריא קדישא, והוא ישב במקומי בראש השולחן ואתה תשב במקומו, ודע כי תצליחו ופי שניים ברוחו".

תוך כדי דיבור פנה רבי צבי אל המגיד ובירך אותו במזל טוב, פשט את בגדו העליון ומסר לו אותו. זה היה מעשה של גדלות נפש וענווה.

המגיד התיישב בראש השולחן, וכל החבריא

שבת קודש פרשת במדבר

ד סיוון

נהגו לאחל בחג השבועות "מזל טוב"¹⁰.

הכנות לחג

- בבית המדרש של הרבי ובקהילות חב"ד לא נהגו לקשט את בית הכנסת לכבוד החג בצמחים ועצים¹¹.
- מצווה להסתפר היום¹², וכן לטבול, החל מחצות היום¹³, לכבוד החג.
- רצוי להשאיר אש דלוקה במשך כל החג לצורך בישול והדלקת אש בחג, אך איננו נוהגים להדליק נר נשמה להזכרת נשמות¹⁴.
- את נרות החג מדליקים בזמן הדלקת הנרות הנקוב בלוחות. מי שלא הדליקה אז, תדליק בלילה לפני הקידוש (מאש דולקת)¹⁵. אחרי ההדלקה מברכים¹⁶ "להדליק נר של יום טוב" ו"שהיינו".
- בנות שמדליקות נרות לראשונה, כדאי ונכון שיתחילו להדליק בפעם הראשונה היום, כדי שברכת "שהיינו" תהיה גם על התחלת קיום מצוות הדלקת נרות¹⁷.

חג השבועות

- את תפילת ערבית של ליל החג מתפללים אחרי צאת הכוכבים, כדי שיושלמו כל ימי ספירת העומר לפני כניסת החג, כלשון הפסוק: "תמימות תהינה"¹⁸.
- חג השבועות הוא הזמן המתאים לפעול לטובת לימוד התורה, עבודת השם ביראת שמיים ותשובה בנוגע לתורה¹⁹.
- מנהג רווח בקהילות ישראל להרבות באמירת

- לא אומרים "אב הרחמים" לפני תפילת מוסף¹.
- בשעות אחר הצהריים בעלות המנחה יתאספו בכל מקום רבים מישאל, אנשים לחוד ונשים לחוד כמובן, להתוועדות רעים בה ידובר אודות אהבת ואחדות ישראל באופן מיוחד, ומתוך סעודה ש"גדולה לגימה שמקרבת"².
- בתפילת מנחה לא אומרים "צדקתך".
- לאחר תפילת מנחה קוראים את פרק ו בפרקי אבות.
- במשנה י מצוטטים חלקי פסוקים, ויש לשים לב שאין לבטא את שם ה' כפי שהוא³.
- בתפילת ערבית במוצאי שבת, לא אומרים "ויהי נועם"⁴.
- הערב, לאחר צאת השבת, עדיין אין להסתפר, אלא רק מחר בערב החג⁵.

יום ראשון

ה סיוון – ערב חג השבועות

הכנות למתן תורה

- ביום זה, בו אמרו בני ישראל "נעשה ונשמע", יש להקדיש זמן להתבוננות בחשיבות הקדמת ביצוע כל עניין של עבודת השם גם טרם הבנתו, ולכוון את עצמנו לפעול בהתאם לכך⁶.
- יש להוסיף בלימוד תורה ובתפילה, ובאופן מיוחד בנתינת צדקה⁷.
- יש לדאוג לתת את צורכי החג לנזקקים⁸.
- ברכתו השגורה של הרבי לחג השבועות היא: "לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות"⁹. חסידים

10. ספר השיחות קיץ ה'ש"ת עמ' 121.

11. ראה 'אוצר מנהגי חב"ד – שבועות' עמ' רמז.

12. שו"ע סי' תקל"א ס"א. וראה משנה-ברורה שם בשער-הציון ס"ק א, ובס' חוה"מ כהלכתו רפ"ג ובהערות.

13. ליקוטי-דיבורים ח"ג עמ' 865. ועיין אלף-המגן למטה-אפרים סי' תקפ"א ס"ק קכא. ליקוטי-מהרי"ח ח"ב דף זב.

14. 'המלך-במסיב' ח"א עמ' שכא, 'אוצר מנהגי חב"ד' אלול-תשרי עמ' רכד.

15. הקדמת (בן) הדרישה לטור י"ד ח"א. מטה-אפרים תרכ"ח סל"ג. פסק הגאון בעל ה'תורת-חסד', וכן מוכח בליקוטי-שיחות, כך כד, עמ' 297.

הערה 69 – 'קיצור דיני נש"ק' עמ' לו.

16. שו"ע אדמו"ר ז"ל סי' רסג ס"ח.

17. 'שערי הלכה ומנהג' או"ח ח"א עמ' רסא.

18. שו"ע אדמו"ר ז"ל סי' תצד ס"ב.

19. היום-יום, ד סיוון. וראה ספר-השיחות תש"ב עמ' 119.

1. לוח כולל-חב"ד, ע"פ סידור אדח"ו.

2. 'התוועדות' תשמ"ו ח"ג עמ' 3.

3. בשם הרבי, ראה 'התקשרות' גיליון רעח עמ' 17 וגיליון תטז עמ' 14 הערה 5.

4. לוח כולל-חב"ד.

5. קונטרס 'בירורי מנהגים – מועדים' להרב שבתי פרידמן, צפת תשס"ו, עמ' 79.

6. ספר-המאמרים – מלוקט ח"ג עמ' קעח.

7. שם עמ' קנט.

8. 'תורת-מנחם – התוועדות' תשמ"ג ח"ג עמ' 1536, תשמ"ח ח"ג עמ' 390.

9. ראה 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפט.

תהלים בחג השבועות.²⁰

- יש ללכת ב'תהלכה' לבתי כנסת לשמח יהודים בשמחת יום טוב.²¹

תיקון ליל שבועות

- בליל שבועות נוהגים להישאר ערים כל הלילה.²² אדמו"ר הרשב"ב הבטיח בשם אדמו"ר האמצעי שמי שיהיה ער כל הלילה יזכה ל"כתר תורה"²³ - כלומר, יזכה ללמוד תורה ברצון ובעונג.²⁴
- מנהגנו לומר במשך הלילה "תיקון ליל שבועות" (אך לא מכוונים את הכוונות ולא אומרים את התפילות והקדישים שהודפסו ב'תיקון'²⁵). אמירת ה'תיקון' צריכה להיות בצורה הולמת, "באימה וביראה", כאילו מקבלים כעת את התורה בהר סיני, מתוך הכרה והרגשה שברגע זה ממש "הקדוש ברוך הוא קורא ושונה כנגדו".²⁶

- הגהות בנוסח התיקון: בסיום ספר יצירה - יש להוסיף: "שלוש טובות ללשון: שתיקה, ושמירת הלשון, ודיבור אמת"; בזוהר, במאמר רשב"י "אנן בחביבותא" - יש לומר כך: "אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב: 'ואהבת את ה' אלוקיך', וכתבי: 'מאהבת ה' אתכם', וכתבי 'אהבתי אתכם אמר ה'".²⁷

- מי שלא הספיק לסיים לומר את ה'תיקון' בלילה, יסיים אותו למוחרת במהלך היום.²⁸

- בלילה זה לא קוראים קריאת שמע שעל המיטה. הרבי הרשב"ב נהג לקרוא (בכל לילה) בהגיע חצות הלילה, את הפרשה הראשונה של קריאת שמע.²⁹

- באשמורת הבוקר, מעט לפני עלות השחר [לפי השיטה המקדימה], נוהגים לטבול במקווה ארבע טבילות.³⁰

- לאחר שעלה השחר בוודאות, יש לברך ברכת

התורה אם רוצים להמשיך בלימוד. יש לצאת להתפנות, ליטול ידיים לסירוגין עם כל ההקפדות כמו בנטילת ידיים לסעודה³¹, ולברך את כל ברכות השחר כרגיל בכל בוקר, כולל "על נטילת ידיים"³², "אשר יצר", "אלוקי נשמה", הברכות הקצרות, "המעביר שינה" וברכות התורה.³³

- רצוי לישון מעט לפני התפילה, כדי שאפשר יהיה להתפלל בכוונה.³⁴

יום שני

1 סיוון – חג השבועות

שחרית

- אצל רבותינו נשיאינו התחילה התפילה בשעה הרגילה בכל שבת וחג.³⁵
- לא קוראים את מגילת רות.³⁶
- לא אומרים 'אקדמות'.³⁷ הרבי נהג, כמנהג אביו, לומר בפני עצמו את ה'אקדמות' לפני קריאת התורה ובין העליות.³⁸
- מוציאים שני ספרי תורה. בספר התורה הראשון קוראים בפרשת יתרו. את עשרת הדיברות קוראים ב'טעם העליון'³⁹, ובשעת קריאת עשרת הדיברות כולם עומדים ומפנים את הפנים אל ספר התורה.⁴⁰
- אחר כך מניחים את ספר התורה השני על הבימה, אומרים חצי קדיש, וקוראים את המפטיר בספר התורה השני.
- למפטיר מעלים אדם חשוב. ומפאת כבודו של ההפטר, יש נוהגים שגם מי שקורא אותה בלחש יחד עם המפטיר - קורא אותה בעמידה.⁴¹

31. סידור אדה"ו (נדפס בהוספות לשו"ע ח"א עמ' 305), וראה ספר המנהגים עמ' 1 וש"נ.

32. 'שערי הלכה ומנהג' אור"ח ח"א ר"ס ד. 'היכל מנחם' ח"ב עמ' ריג.

33. סידור אדמוה"ו (הוספות לשו"ע ח"א עמ' 347. במהדורה החדשה ס"ע תרח).

34. אג"ק ח"ג עמ' תלד, לקוטי-שיחות כרך יד עמ' 225 - שערי הל' ומנהג אור"ח ח"א ס' מד.

35. 'אוצר' עמ' ש.

36. פסקי הסידור אות קסו. וראה 'אוצר' עמ' רסו.

37. ספר-המנהגים שם, לקוטי-שיחות ח"ג עמ' 231. וראה שער הכולל פ"מ סי"ז.

38. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' שג. המלך במסיבו ח"א עמ' קעא.

39. לוח כולל-חב"ד.

40. ספר-המנהגים עמ' 44. וראה 'אוצר' עמ' רסג.

41. לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמוה"ו סי' תצד ס"ו.

20. מורה באצבע אות רכו, כף החיים סי' תצד ס"ק לד, 'אוצר' עמ' רצ.

21. לקוטי-שיחות כרך ח עמ' 252. וראה 'אוצר' עמ' רצ.

22. שו"ע אדמוה"ו סי' תצד ס"ג. וראה 'התועדויות' תש"נ ח"ג עמ' 133.

23. ספר-המנהגים עמ' 44. מ'ספר השיחות - תורת שלום' עמ' 3.

24. ביאור הרשב"ח קסלמן.

25. ראה 'המלך במסיבו' ח"א עמ' ריח.

26. משיחת ש"פ במדבר תשמ"ח (ראה 'התועדויות' ח"ג עמ' 404).

27. לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 315.

28. 'קובץ ליבאוויטש' גיליון 3 עמ' 35.

29. ספר-השיחות תש"ב עמ' 100. ספר-השיחות תרצ"ו עמ' 1, וש"נ.

30. כף החיים סי' תצד ס"ק ז.

קריאת עשרת הדיברות

- תקנת הרבי: כל בני ישראל, כולל הקטנים והקטנות ביותר⁴² צריכים להיות בבית הכנסת (לפחות) בעת קריאת עשרת הדיברות⁴³.
- אם מארגנים קריאה מיוחדת עבור הילדים, צריך שתהיה זו קריאה בציבור בנוכחות מנין, שלפחות רובם לא שמעו את הקריאה⁴⁴.
- המארגנים צריכים להשתדל למנוע הפרעות לשמיעת הקריאה מצד הקטנים⁴⁵.

הזכרת נשמות

- [בארץ הקודש:] לאחר ההפטרה עורכים הזכרת נשמות.
- מי שהוריו בחיים, יוצא מבית הכנסת בזמן הזכרת נשמות⁴⁶. מי שבשנת האבלות הראשונה אחר מות אביו או אימו, נשאר בבית הכנסת אך אינו מזכיר נשמות⁴⁷.
- רבותינו נשיאינו הקפידו לאחוז בעץ החיים של ספר התורה בעת אמירת "זכור"⁴⁸.
- מנהג חסידים להזכיר גם את הרבי, וזהו דבר שתועלתו היא עבור האומר⁴⁹.
- לאחר הזכרת נשמות אומרים כולם "אב הרחמים", גם מי שלא נכח ב"זכור"⁵⁰.

נשיאת כפים

- בעת ברכת הכוהנים של מוסף, מכסים כולם את פניהם בטלית. גם את הילדים מכניסים תחת הטלית⁵¹.
- כוהן קטן שהגיע לחינוך, אפילו מגיל שש⁵², נושא את כפיו בברכה יחד עם הכוהנים, כדי להתחנך במצוות⁵³.
- הכוהנים נשארים על הדוכן עד אחר סיום קדיש 'תתקבל'⁵⁴. במקום הנכונים חוזרים

למקומם לפני כן, יש להימנע מלומר להם אז בפה 'ישר כוח'⁵⁵.

מאכלי חלב וסעודת חג

- אחרי הקידוש אוכלים מאכלי חלב⁵⁶. אחר כך מברכים ברכה אחרונה, ולאחר המתנה של שעה⁵⁷ מאז שסיימו לאכול את המאכלים החלביים⁵⁸ אוכלים סעודת חג - שבה מצווה לאכול בשר⁵⁹, ולהרבות במטעמים ובשתיית יין⁶⁰.
- בחג השבועות יש חובה מיוחדת באכילת הסעודה, כדי להראות שמקבלים את התורה בשמחה⁶¹.
- שמחת יום טוב היא מצווה מהתורה⁶². כחלק ממצווה זו, הגברים חייבים לשתות 'רביעית' יין⁶³, ואפשר לצאת ידי חובה זו בשתיית יין הקידוש⁶⁴.
- נכון לנהוג⁶⁵ כפי שנהגו רבותינו נשיאינו בסעודת החג, לומר דבר תורה ולספר סיפור על הבעל שם טוב⁶⁶, והרבי נהג להזכיר גם את משה רבינו ודוד המלך⁶⁷.
- עורכים התועודות חסידית. בהתועודות מנגנים את ניגון 'ארבע בבות' של רבינו הזקן⁶⁸. יש נוהגים לשיר את ניגוני רבותינו נשיאינו לפי הסדר, כאשר לפני כל ניגון מכריזים את שמו של בעל הניגון.
- בהבדלה לא מברכים על הנר ולא על הבשמים.

יום שלישי

ז' סיוון

- מהיום ועד יב סיוון (כולל יום זה), אלו "ימי

55. ראה מנחה-ברורה סי' קכח ס"ק ט.

56. 'רשימות' ח, עמ' 14. אוצר מנהגי חב"ד עמ' שז. לוח כולל-חב"ד.

57. ש"ה מסכת שבועות ד"ה ההפטרה. 'שערי הלכה ומנהג' חו"ד סי' יא, וראה 'אוצר' עמ' רפד.

58. 'דגול מרבבה' ר"ס פט.

59. שו"ע אדמו"ר סי' תקכ"ט ס"ז. וראה 'חוו"מ כהלכתו' פ"א ס"ז.

60. שו"ע אדמו"ר סי' תקכ"ט ס"ד. 'תורת מנחם' כרך מג עמ' 142. וראה בעניין זה ב'התקשרות גיליון תקל"ט עמ' 16, וש"כ.

61. שו"ע אדמו"ר סי' תצד סעיף חי. וראה רשימות-דברים (חטיק) ח"א עמ' שלב.

62. 'מב"ס' הל' יו"ט פ"ו ה"ז-יח. חינוך מצווה תפח. שו"ע (הב"י ואדמו"ר) אור"ח סו"ס תקכ"ט.

63. 'תורה אור' לאדמו"ר עמ' 198. וראה 'חול-המועד כהלכתו' פ"א ס"י-יב.

64. ראה שיחות-קודש תשל"א ח"ב עמ' 87.

65. 'תורת-מנחם חלק מ' עמ' 58.

66. ספר-השיחות תש"ד עמ' 140.

67. 'אוצר' עמ' שיא.

68. ראה ספר-הניגונים ח"א עמ' מג. 'אוצר' שם. וראה התועודות אחר"פ

ה'תשמ"ט ו'ה'תש"נ.

42. לקוטי-שיחות כרך כג עמ' 251, ועמ' 256.

43. לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 315.

44. כן ברור. כי דווקא הקריאה בציבור כתקנת חז"ל היא בדוגמת יום מתן תורה.

45. ראה שו"ע אדמו"ר סי' צח סו"ס א' וסי' ככד סו"ס י' מהשל"ה.

46. 'שערי אפרים' ש"י סל"ב ובפתחי-שערים אות לה. קיצור שו"ע קלג"א.

47. 'אוצר' אלול-תשרי עמ' רכא, וש"כ.

48. לקוטי-שיחות כרך יד עמ' 233. 'המלך במסיבו' ח"א עמ' שט.

49. משיחת אחר"פ תשכ"ו.

50. 'אוצר' ניסן-סיוון עמ' רכ. 'המלך במסיבו' ח"ב עמ' נח-נט.

51. היום-יום טו בתשרי. לקוטי-דיבורים ח"א עמ' 58. 'ציצית הלכה למעשה' פ"ב סכ"ז-כח וש"כ.

52. ע"פ התייחסות הרבי, 'תשורה' לנישואי רוט-דרוק, כ"ט תשרי תשס"ב עמ' 151. וכן בנטעי גבריאל הל' יו"ט ח"ב, הל' נ"כ פרק סב ס"ו.

53. שו"ע אדה"ז סי' קכח סמ"ט.

54. כך נהגו אצל הרבי.

אבידן בן גרעני: לבגמון אבידן בן גרעני: לבגמון אבידן
בר גרעני: יב לרן אחיעזר בן עמישדי: לרן אחיעזר
בן עמישדי: לרן אחיעזר בר עמישדי: יג לאשר פגעאל
בן עכרן: לאשר פגעאל בן עכרן: לאשר פגעאל בר
עכרן: יד לרד אליסף בן דעואל: לרד אליסף בן דעואל:
לרד אליסף בר דעואל: טו לנפתלי אחיעזר בן עינן:
לנפתלי אחיעזר בן עינן: לנפתלי אחיעזר בר עינן: טז אלה
כתיב קריאי קרי קרואי העדה נשיאי ממות אבותם
ראשי אלפי ישראל הם: אלה קרואי העדה נשיאי
ממות אבותם ראשי אלפי ישראל הם: אלן מערעי
כנשתא ברכי שבטי אבהתהון רישי אלפיא דישראל
אנון: יז ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר
נקבו בשמות: ויקח משה ואהרן את האנשים האלה
אשר נקבו בשמות: ודבר משה ואהרן ית גבריא האלן
די אתפרשו בשמקן: יח ואת כל העדה הקהילו באחד
לחדש השני ויתלדו עלי משפחתם לבית אבתם
במספר שמות מלך עשרים שנה ומעלה לגלותם:
ואת כל העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתלדו
עלי משפחתם לבית אבתם במספר שמות מלך עשרים
שנה ומעלה לגלותם: וית כל כנשתא אכנשו בחד
לירחא תנינא ואחיתסו על זרעיתיהון לבית אבהתהון
במנן שמקן מבר עשרין שנין ולעלא לגלותהון:
יט כאשר צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר סיני:
כאשר צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר סיני: כמא די
פקיד יי ית משה ומננן במדברא דסיני: ס
שני כ ויהיו בני ראובן בבר ישראל תולדתם
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות לגלותם
כל זכר מלך עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: ויהיו
בני ראובן בבר ישראל תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות לגלותם כל זכר מלך עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא: והיו בני ראובן בוכרא דישראל תולדתהון
לזרעיתיהון לבית אבהתהון במנן שמקן לגלותהון כל
דכורא מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק חילא:
כא פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש
מאות: פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף

א וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד
באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ
מצרים לאמר: וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל
מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ
מצרים לאמר: ומליל יי עם משה במדברא דסיני במשכן
זמנא בחד לירחא תנינא בשמא תנינא למפקהון מארעא
דמצרים למימר: כ שאו את ראש כל עדת בני ישראל
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר
לגלותם: שאו את ראש כל עדת בני ישראל
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר
לגלותם: קבילו ית חשבן כל כנשתא דבני ישראל
לזרעיתיהון לבית אבהתהון במנן שמקן כל דכורא
לגלותהון: ג מלך עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא
בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: מלך
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם
לצבאתם אתה ואהרן: מבר עשרין שנין ולעלא כל נפק
חילא בישראל תמנון יתהון לחיליהון את ואהרן:
ד ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית
אבתיו הוא: ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש
לבית אבתיו הוא: ועמכון יהיו גברא גברא לשבטא גבר
ריש לבית אבהתיהו הוא: ה ואלה שמות האנשים
אשר יעמדו אתם לראובן אליעזר בן שדיאור: ואלה
שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליעזר
בן שדיאור: ואלן שמקן גברא די יקומון עמכון
לראובן אליעזר בר שדיאור: ו לשמעון שלמיהל בן
צורישדי: לשמעון שלמיהל בן צורישדי: לשמעון
שלמיהל בר צורישדי: ז ליהודה נחשון בן עמינדב:
ליהודה נחשון בן עמינדב: ליהודה נחשון בר עמינדב:
ח ליששכר נתנאל בן צוער: ליששכר נתנאל בן צוער:
ליששכר נתנאל בר צוער: ט לזבולן אליאב בן חלן:
לזבולן אליאב בן חלן: לזבולן אליאב בר חלן: י לבני
יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד למנשה גמליאל
בן פדהצור: לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד
למנשה גמליאל בן פדהצור: לבני יוסף לאפרים אלישמע
בר עמיהוד למנשה גמליאל בר פדהצור: יא לבנימין

שָׁמָּה מִבֵּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלֹא כָל נֶפֶק חֵילָא:
כַּט פְּקָדִיהֶם לְמִטָּה יִשְׁשַׁכַּר אַרְבַּעָה וְחַמִּישִׁים אֶלְפָּה
וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פְּקָדִיהֶם לְמִטָּה יִשְׁשַׁכַּר אַרְבַּעָה וְחַמִּישִׁים
אֶלְפָּה וְאַרְבַּע מֵאוֹת: מִנְגִּיּהוּן לִשְׁבָטָא דִּישְׁשַׁכַּר חֲמִשִּׁין
וְאַרְבַּעַא אֶלְפִין וְאַרְבַּע מֵאָה: פ ל לִבְנֵי זְבוּלָן תּוֹלְדָתָם
לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים
שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: לִבְנֵי זְבוּלָן תּוֹלְדָתָם
לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה
וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא: לִבְנֵי זְבוּלָן תּוֹלְדָתָהוּן לְזֹרְעֵיתָהוּן
לְבֵית אֲבֹתָהוּן בְּמִנְיָן שָׁמָּה מִבֵּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלֹא
כָל נֶפֶק חֵילָא: לֹא פְקָדִיהֶם לְמִטָּה זְבוּלָן שְׁבָעָה
וְחַמִּישִׁים אֶלְפָּה וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פְּקָדִיהֶם לְמִטָּה זְבוּלָן
שְׁבָעָה וְחַמִּישִׁים אֶלְפָּה וְאַרְבַּע מֵאוֹת: מִנְגִּיּהוּן לִשְׁבָטָא
דְּזְבוּלָן חֲמִשִּׁין וְשֶׁבַע אֶלְפִין וְאַרְבַּע מֵאָה: פ ל לִבְנֵי
יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא:
לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא:
לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדָתָהוּן לְזֹרְעֵיתָהוּן לְבֵית
אֲבֹתָהוּן בְּמִנְיָן שָׁמָּה מִבֵּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלֹא כָל נֶפֶק
חֵילָא: לֹא פְקָדִיהֶם לְמִטָּה אֶפְרַיִם אַרְבַּעִים אֶלְפָּה וְחַמִּישׁ
מֵאוֹת: פְּקָדִיהֶם לְמִטָּה אֶפְרַיִם אַרְבַּעִים אֶלְפָּה וְחַמִּישׁ
מֵאוֹת: מִנְגִּיּהוּן לִשְׁבָטָא דְאֶפְרַיִם אַרְבַּעִין אֶלְפִין וְחַמִּישׁ
מֵאָה: פ ל לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל
יֵצֵא צָבָא: לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא:
לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדָתָהוּן לְזֹרְעֵיתָהוּן לְבֵית אֲבֹתָהוּן בְּמִנְיָן
שָׁמָּה מִבֵּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲלֹא כָל נֶפֶק חֵילָא:
לֹא פְקָדִיהֶם לְמִטָּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלְפָּה
וּמֵאוֹתָיִם: פְּקָדִיהֶם לְמִטָּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלְפָּה
וּמֵאוֹתָיִם: מִנְגִּיּהוּן לִשְׁבָטָא דְמְנַשֶּׁה תִּלְתִּין וּתְרִין אֶלְפִין
וּמֵאוֹתָן: פ לו לִבְנֵי בְנִימִן תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל
יֵצֵא צָבָא: לִבְנֵי בְנִימִן תּוֹלְדָתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעוֹלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא:

לְבָנֵי בְנֵימִן תּוֹלְדֹתֵהוּן לְזִרְעֵיתֵהוּן לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּן בְּמִנְיֵן שְׁמֵהּ מִבֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְיִלְעָלָא כָּל נֶפֶק חֵילָא: אִלּוּ פְקָדֵיהֶם לְמִטָּה בְּנִימִן חֲמִשָּׁה וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: פְּקָדֵיהֶם לְמִטָּה בְּנִימִן חֲמִשָּׁה וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: מְנִיגֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְּבִנְיָמִן תְּלָתִין וְחֲמִשָּׁא אֶלְפִין וָאַרְבַּע מָאָה: פ מִלְּבָנֵי דִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא: לְבָנֵי דִן תּוֹלְדֹתֵהוּן לְזִרְעֵיתֵהוּן לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּן בְּמִנְיֵן שְׁמֵהּ מִבֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְיִלְעָלָא כָּל נֶפֶק חֵילָא: אִלּוּ פְקָדֵיהֶם לְמִטָּה דִּן שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת: פְּקָדֵיהֶם לְמִטָּה דִּן שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעֵי מֵאוֹת: מְנִיגֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְּדָן שְׁתֵּין וְתֵרִין אֶלְפִין וְשִׁבְעֵי מָאָה: פ מִלְּבָנֵי אֲשֶׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא: לְבָנֵי אֲשֶׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא: לְבָנֵי אֲשֶׁר תּוֹלְדֹתֵהוּן לְזִרְעֵיתֵהוּן לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּן בְּמִנְיֵן שְׁמֵהּ מִבֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְיִלְעָלָא כָּל נֶפֶק חֵילָא: מֵא פְקָדֵיהֶם לְמִטָּה אֲשֶׁר אֶחָד וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וְחֲמִשָּׁה מֵאוֹת: פְּקָדֵיהֶם לְמִטָּה אֲשֶׁר אֶחָד וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וְחֲמִשָּׁה מֵאוֹת: מְנִיגֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְּאֲשֶׁר אַרְבָּעִין וְחָד אֶלְפִין וְחֲמִשָּׁה מָאָה: פ מִלְּבָנֵי נִפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא: בְּנֵי נִפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא: בְּנֵי נִפְתָּלִי תּוֹלְדֹתֵהוּן לְזִרְעֵיתֵהוּן לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּן בְּמִנְיֵן שְׁמֵהּ מִבֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְיִלְעָלָא כָּל נֶפֶק חֵילָא: מֵא פְקָדֵיהֶם לְמִטָּה נִפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: פְּקָדֵיהֶם לְמִטָּה נִפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: מְנִיגֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְּנִפְתָּלִי חֲמִשִּׁין וְתֵלַת אֶלְפִין וָאַרְבַּע מָאָה: פ מִלְּאֵל הַפְּקָדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְנִשְׂאִי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אִישׁ אִישׁ־אֶחָד לְבֵית־אֲבֹתָיו הָיוּ: אֵלֶּה הַפְּקָדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְנִשְׂאִי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אִישׁ־אֶחָד

לְבֵית־אֲבֹתָיו הָיוּ: אֵלֶּין מְנִיגָא דִּי מִנָּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְדִבְרֵי יִשְׂרָאֵל תֵּרִין עֶשְׂרִי גְבָרִין גְּבָרָא חַד לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּ הָיוּ: מֵא וְהָיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וְהָיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִלְעָלָא כָּל יָצָא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וְהָיוּ כָּל מְנִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹהֵתֵהוּן מִבֶּר עֶשְׂרִין שָׁנִין וְיִלְעָלָא כָּל נֶפֶק חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל: מֵא וְהָיוּ כָּל־הַפְּקָדִים שְׁשִׁי־מֵאוֹת אֶלֶף וְשָׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשָּׁה מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: וְהָיוּ כָּל־הַפְּקָדִים שְׁשִׁי־מֵאוֹת אֶלֶף וְשָׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשָּׁה מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: וְהָיוּ כָּל מְנִיגָא שֵׁית מָאָה וְתֵלַת אֶלְפִין וְחֲמִשָּׁה מָאָה וְחֲמִשִּׁין: מֵא וְהָיוּ לְמִטָּה אֲבֹתָם לֹא הַתְּפָקְדוּ בְּתוֹכָם: וְהָיוּ לְמִטָּה אֲבֹתָם לֹא הַתְּפָקְדוּ בְּתוֹכָם: וְלֹאִי לְשִׁבְטָא דְּאֲבֹהֵתֵהוּן לֹא אֶתְמִנִּיאוּ בִּינֵיהוֹן: פ מֵא וְדִבְרַי יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְדִבְרַי יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי: מֵא אֶת־מִטָּה לֹאִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אֶת־מִטָּה לֹאִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּרַם יֵת שִׁבְטָא דְּלֹאִי לֹא תִמְנִי וְיֵת חִשְׁבֵּנְהוֹן לֹא תִקְבַּל בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ג וְאֵתֶּה הַפְּקָדִי אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הַעֲדָת וְעַל כָּל־בְּלִיָּו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הָמָה יִשְׂאֹו אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־בְּלִיָּו וְהֵם יִשְׁרְתֵהוּ וְסָבִיב לְמִשְׁכָּן יִחְנוּ: וְאֵתֶּה הַפְּקָדִי אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הַעֲדָת וְעַל כָּל־בְּלִיָּו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ הָמָה יִשְׂאֹו אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־בְּלִיָּו וְהֵם יִשְׁרְתֵהוּ וְסָבִיב לְמִשְׁכָּן יִחְנוּ: וְאֵת מְנִי יֵת לֹאִי עַל מִשְׁכָּנָא דְּסִדְדוּתָא וְעַל כָּל מְנוּהִי וְעַל כָּל דִּי לֵא אַנּוּן יִשְׁלוּן יֵת מִשְׁכָּנָא וְיֵת כָּל מְנוּהִי וְאַנּוּן יִשְׁמִשְׁנָה וְסִחֹר וְסִחֹר לְמִשְׁכָּנָא יִשְׁרוּן: מֵא וּבְנִסְעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחֻנַּת הַמִּשְׁכָּן יְקִימוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהָיָה הַקֶּרֶב יוֹמֵת: וּבְנִסְעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחֻנַּת הַמִּשְׁכָּן יְקִימוּ אוֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהָיָה הַקֶּרֶב יוֹמֵת: וּבְמַטְל מִשְׁכָּנָא יִפְרֹקוּן יֵתָה לֹאִי וּבְמִשְׁרֵי מִשְׁכָּנָא יְקִימוּן יֵתָה לֹאִי וְחִלּוּנֵי דִּיקְרָב יִתְקַטֵּל: ג וְחִנּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מִחְנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ לְצִבְאָתָם: וְחִנּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מִחְנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ לְצִבְאָתָם: וְיִשְׁרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבָר עַל מִשְׁרֹהֵי וּגְבָר עַל טְקִסָּה

לחיליהון: ג' והלויים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות: והלויים יחנו סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות: ולואי ישרון סחור סחור למשכנא דסדודתא ולא יהי רוגזא על קנשתא דבני ישראל וישרון לואי ית משרת משכנא דסדודתא: נד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה בן עשו: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה בן עשו: ועבדו בני ישראל ככל די פקיד יי ית משה בן עבדו: פ

שליש א וידבר יהוה אל משה ואליהרן לאמר: וידבר יהוה אל משה ואליהרן לאמר: ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר: ב איש על דגלו באתה לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו: איש על דגלו באתה לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו: גבר על טקסה באתון לבית אבהתהון ישרון בני ישראל מלקבל סחור סחור למשכן ומנא ישרון: ג והחנים קדמה מורחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב: והחנים קדמה מורחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב: ודי שרן קדומא מדינחא טקס משרית יהודה לחיליהון ורבא לבני יהודה נחשון בר עמינדב: ד וצבאו ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות: וצבאו ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות: וחילה ומנגייהון שבעין וארבעא אלפין ושית מאה: ה והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן צוער: והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן צוער: ודי שרן סמיכין עלויה שבטא דיששכר ורבא לבני יששכר נתנאל בר צוער: ו וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות: וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות: וחילה ומנגייהון חמשים וארבעא אלפין וארבע מאה: ו מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלן: מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלן: שבטא דזבולן ורבא לבני זבולן אליאב בר חלון: ה וצבאו

ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות: וצבאו ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות: וחילה ומנגייהון חמשים וארבעא אלפין וארבע מאה: ט כל הפקדים למחנה יהודה מאת אלף ושמונים אלף וששת אלפים וארבע מאות לצבאתם ראשנה יפעו: כל הפקדים למחנה יהודה מאת אלף ושמונים אלף וששת אלפים וארבע מאות לצבאתם ראשנה יפעו: כל מנגייה למשרית יהודה מאה ותמנן ושטא אלפין וארבע מאה לחיליהון בקדמיתא נטלין: ס דגל מחנה ראובן תימנה לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור: דגל מחנה ראובן תימנה לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור: טקס משרית ראובן דרומא לחיליהון ורבא לבני ראובן אליצור בר שדיאור: י וצבאו ופקדיו ששה וארבעים אלף וחמש מאות: וצבאו ופקדיו ששה וארבעים אלף וחמש מאות: וחילה ומנגייהון ארבעין ושטא אלפין וחמש מאה: יב והחונים עליו מטה שמעון ונשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישי: והחנים עליו מטה שמעון ונשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישי: ודי שרן סמיכין עלויה שבטא דשמעון ורבא לבני שמעון שלמיאל בר צורישי: יג וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף ושש מאות: וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף ושש מאות: וחילה ומנגייהון חמשים ותשע אלפין ותלת מאה: ד ומטה גר ונשיא לבני גר אליסף בן רעואל: ומטה גר ונשיא לבני גר אליסף בן רעואל: ושבטא דגר ורבא לבני גר אליסף בר רעואל: טו וצבאו ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים: וחילה ומנגייהון ארבעין וחמשא אלפין ושית מאה וחמשים: טז כל הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף וארבע מאות וחמשים לצבאתם ושנים יפעו: כל הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף וארבע מאות וחמשים לצבאתם ושנים יפעו: כל מנגייה למשרית ראובן מאה וחמשים וחד אלפין וארבע מאה וחמשים לחיליהון בתנחא נטלין: ס י ונכסע אהל מועד מחנה הלויים בתוך

המחנה כאשר יחנו בן יפֿעו איש על־ידו לְדַגְלֵיהֶם: ונסע אֶחָד־מֵעַד מחנה הלִּיּוֹם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר יִחַנו בן יפֿעו איש על־ידו לְדַגְלֵיהֶם: וְנָטַל מִשָּׁפָן זִמְנָא מִשְׁרִית לֹאִי בְּגוֹ מִשְׁרִיתָא כַּמָּא דְשָׁרֹן בֶּן נָטְלִין גְּבֵר עַל אַתְרָה לְטַקְסִיהוֹן: ס יח דָּגַל מַחֲנֶה אֲפָרִים לְצַבָּאתָם יִמָּה וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי אֲפָרִים אֱלִישָׁמַע בֶּן־עַמִּיהוּד: דָּגַל מַחֲנֶה אֲפָרִים לְצַבָּאתָם יִמָּה וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי אֲפָרִים אֱלִישָׁמַע בֶּן־עַמִּיהוּד: טס מִשְׁרִית אֲפָרִים לְחִילִיהוֹן מַעֲרָבָא וּרְבָא לִבְנֵי אֲפָרִים אֱלִישָׁמַע בֶּר עַמִּיהוּד: יט וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם אֲרַבְעִים אֵלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם אֲרַבְעִים אֵלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וְחִילָה וּמַנְגִּיָּהוֹן אֲרַבְעִין אֵלֶפִין וְחֲמִשׁ מָאָה: כ וְעָלְיוֹ מִטָּה מְנֻשָּׁה וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי מְנֻשָּׁה גְּמִלְיָאֵל בֶּן־פְּדָהצֹר: וְעָלְיוֹ מִטָּה מְנֻשָּׁה וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי מְנֻשָּׁה גְּמִלְיָאֵל בֶּן־פְּדָהצֹר: וְדִי סְמִיכִין עֲלוּהִי שְׁבָטָא דְּמְנֻשָּׁה וּרְבָא לִבְנֵי מְנֻשָּׁה גְּמִלְיָאֵל בֶּר פְּדָהצֹר: כא וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶף וּמֵאוֹתָיִם: וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶף וּמֵאוֹתָיִם: וְחִילָה וּמַנְגִּיָּהוֹן תְּלַתִּין וְתַרְיִין אֵלֶפִין וּמֵאוֹת: כב וּמִטָּה בְּנִימָן וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי בְנִימָן אֲבִידֹן בֶּן־גִּדְעָנִי: ומִטָּה בְּנִימָן וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי בְנִימָן אֲבִידֹן בֶּן־גִּדְעָנִי: וְשְׁבָטָא דְּבִנְיָמִן וּרְבָא לִבְנֵי בְנִימָן אֲבִידֹן בֶּר גִּדְעָנִי: כג וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֵלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: וְחִילָה וּמַנְגִּיָּהוֹן תְּלַתִּין וְחֲמִשָּׁא אֵלֶפִין וְאַרְבַּע מָאָה: כד כְּלִי־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֶה אֲפָרִים מֵאֵת אֵלֶף וּשְׁמֹנֶת־אֲלָפִים וּמֵאוֹה לְצַבָּאתָם וּשְׁלֹשִׁים יפֿעו: כה כְּלִי־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֶה אֲפָרִים מֵאֵת אֵלֶף וּשְׁמֹנֶת־אֲלָפִים וּמֵאוֹה לְצַבָּאתָם וּשְׁלֹשִׁים יפֿעו: כל מַנְגִּיָּהוֹן מִשְׁרִיתָא לְחִילִיהוֹן שִׁית מָאָה וְתַלְמָא אֵלֶפִין וְחֲמִשׁ מָאָה וְחֲמִשִּׁין: לו וְחִלָּוִים לֹא תִּתְּקֹדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה: וְחִלָּוִים לֹא תִּתְּקֹדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה: ולֹאִי לֹא אֶתְמַנְיָאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּמָּא דִּי פְקִיד יי ית מִשָּׁה: לד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה בְּיָחֲנוּ לְדַגְלֵיהֶם וְכֵן נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַל־בֵּית אֲבֹתָיו: וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה בְּיָחֲנוּ לְדַגְלֵיהֶם וְכֵן נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַל־בֵּית אֲבֹתָיו: ועָבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דִּי פְקִיד יי ית מִשָּׁה בֶן שָׁרֹן לְטַקְסִיהוֹן וְכֵן נָטְלִין גְּבֵר לְזֹרְעִיתָהוֹן עַל בֵּית אֲבֹתָהוֹ: פ

בֶּן־עֶכְרָן: וְהַחֲנִים עָלְיוֹ מִטָּה אֲשֶׁר וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי אֲשֶׁר פְּגַעִיָּאֵל בֶּן־עֶכְרָן: וְדִי שָׁרֹן סְמִיכִין עֲלוּהִי שְׁבָטָא דְּאֲשֶׁר וּרְבָא לִבְנֵי אֲשֶׁר פְּגַעִיָּאֵל בֶּר עֶכְרָן: כה וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם אֲחָד וְאַרְבָּעִים אֵלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם אֲחָד וְאַרְבָּעִים אֵלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וְחִילָה וּמַנְגִּיָּהוֹן אֲרַבְעִין וְחָד אֵלֶפִין וְחֲמִשׁ מָאָה: כט ומִטָּה נִפְתָּלִי וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי נִפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: ומִטָּה נִפְתָּלִי וְנִשְׂאֵל לִבְנֵי נִפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: וְשְׁבָטָא דְּנִפְתָּלִי וּרְבָא לִבְנֵי נִפְתָּלִי אַחִירַע בֶּר עֵינָן: לו וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֵלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: וְצַבָּאָ וּפְקָדִיהֶם שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֵלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: וְחִילָה וּמַנְגִּיָּהוֹן חֲמִשִּׁין וְתַלְמָא אֵלֶפִין וְאַרְבַּע מָאָה: לא כְּלִי־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֶה דָּן מֵאֵת אֵלֶף וְשִׁבְעָה וְחֲמִשִּׁים אֵלֶף וְשִׁשׁ מֵאוֹת לְאַחֲרָנָה יפֿעו לְדַגְלֵיהֶם: כב כְּלִי־הַפְּקָדִים לְמַחֲנֶה דָּן מֵאֵת אֵלֶף וְשִׁבְעָה וְחֲמִשִּׁים אֵלֶף וְשִׁשׁ מֵאוֹת לְאַחֲרָנָה יפֿעו לְדַגְלֵיהֶם: כג וְשִׁשׁ מֵאוֹת לְאַחֲרָנָה יפֿעו לְדַגְלֵיהֶם: כל מַנְגִּיָּהוֹן לְמִשְׁרִית דָּן מָאָה וְחֲמִשִּׁין וְשְׁבָטָא אֵלֶפִין וְשִׁית מָאָה כְּבִתְרִתָא נָטְלִין לְטַקְסִיהוֹן: פ לב אֵלֶף פְּקוּדֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כְּלִי־פְקוּדֵי הַמַּחֲנֶה לְצַבָּאתָם שְׁשִׁי־מֵאוֹת אֵלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: אלה פְּקוּדֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כְּלִי־פְקוּדֵי הַמַּחֲנֶה לְצַבָּאתָם שְׁשִׁי־מֵאוֹת אֵלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: אלִין מַנְגִּיָּהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָהוֹן כָּל מַנְגִּיָּהוֹן מִשְׁרִיתָא לְחִילִיהוֹן שִׁית מָאָה וְתַלְמָא אֵלֶפִין וְחֲמִשׁ מָאָה וְחֲמִשִּׁין: לו וְחִלָּוִים לֹא תִּתְּקֹדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה: וְחִלָּוִים לֹא תִּתְּקֹדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה: ולֹאִי לֹא אֶתְמַנְיָאוּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּמָּא דִּי פְקִיד יי ית מִשָּׁה: לד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה בְּיָחֲנוּ לְדַגְלֵיהֶם וְכֵן נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַל־בֵּית אֲבֹתָיו: וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֱתִימֹשָׁה בְּיָחֲנוּ לְדַגְלֵיהֶם וְכֵן נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַל־בֵּית אֲבֹתָיו: ועָבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דִּי פְקִיד יי ית מִשָּׁה בֶן שָׁרֹן לְטַקְסִיהוֹן וְכֵן נָטְלִין גְּבֵר לְזֹרְעִיתָהוֹן עַל בֵּית אֲבֹתָהוֹ: פ

רביעִי א וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהֱרֹן וּמִשָּׁה בְּיוֹם דִּבְרַר יְהוָה אֱתִימֹשָׁה בְּתַר סִינִי: וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהֱרֹן וּמִשָּׁה בְּיוֹם

אֶהְיֶה וְאֶת־מִשָּׁה בְּרֵךְ סִינִי: וְאֶלֶּיִן תּוֹלַדַת אֶהְיֶה וּמִשָּׁה
 בְּיוֹמָא דְּמַלִּיל יְיָ עִם מִשָּׁה בְּטוֹרָא דְּסִינִי: ב' וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
 בְּנֵי־אֶהְיֶה הַבֶּכֶר | נֶדֶב וְאֶבְיָהוּא אֱלֻעָזָר וְאִיתְמָר:
 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אֶהְיֶה הַבֶּכֶר | נֶדֶב וְאֶבְיָהוּא אֱלֻעָזָר
 וְאִיתְמָר: וְאֶלֶּיִן שְׁמֵהּ בְּנֵי אֶהְיֶה בּוֹכְרָא נֶדֶב וְאֶבְיָהוּא
 אֱלֻעָזָר וְאִיתְמָר: ג' אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהְיֶה הַכְּהֻנִּים
 הַמְּשֻׁשִׁים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהְיֶה
 הַכְּהֻנִּים הַמְּשֻׁשִׁים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: אֶלֶּיִן שְׁמֵהּ בְּנֵי
 אֶהְיֶה כְּהֻנָּא דְּאֶתְרַבִּיאֵי דִּי אֶתְקַרְב קְרַבְהוֹן לְשִׁמְשָׁא:
 ד' וְיָמַת נֶדֶב וְאֶבְיָהוּא לְפָנֵי יְהוָה בְּהַקְרֹבָם אֲשֶׁר זָרָה
 לְפָנֵי יְהוָה בְּמִדְבָּר סִינִי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיִּכְהֹן
 אֱלֻעָזָר וְאִיתְמָר עַל־פָּנֵי אֶהְיֶה אֲבִיהֶם: וְיָמַת נֶדֶב
 וְאֶבְיָהוּא לְפָנֵי יְהוָה בְּהַקְרֹבָם אֲשֶׁר זָרָה לְפָנֵי יְהוָה בְּמִדְבָּר
 סִינִי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיִּכְהֹן אֱלֻעָזָר וְאִיתְמָר עַל־פָּנֵי
 אֶהְיֶה אֲבִיהֶם: וְיָמַת נֶדֶב וְאֶבְיָהוּא קָדָם יְיָ בְּקְרוּבִיהוֹן
 אֲשֶׁתָּא נִזְכְּרִיתָא קָדָם יְיָ בְּמִדְבָּרָא דְּסִינִי וּבָנִין לֹא הָיוּ
 לָהֶן וּשְׁמֵשׁ אֱלֻעָזָר וְאִיתְמָר עַל אִפִּי אֶהְיֶה אֲבוּהוֹן: פ'
 ה' וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה
 לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יְיָ עִם מִשָּׁה לְמִימָר: ו' הַקֶּרֶב אֶת־מִכְּנֶה לְוִי
 וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לְפָנֵי אֶהְיֶה הַכְּהֹן וְשָׂרְתוּ אֹתוֹ: הַקֶּרֶב
 אֶת־מִכְּנֶה לְוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לְפָנֵי אֶהְיֶה הַכְּהֹן וְשָׂרְתוּ
 אֹתוֹ: קָרֵב יֵת שְׁבָטָא דְּלוֹי וְתָקִים יֵתָּה קָדָם אֶהְיֶה כְּהֻנָּא
 וַיִּשְׁמְשׁוּן יֵתָּה: ז' וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת
 כְּלִי־הָעֹדֶה לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁפָּן:
 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כְּלִי־הָעֹדֶה לְפָנֵי אֹהֶל
 מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁפָּן: וַיִּשְׁרֹן יֵת מִשְׁרַתָּה וְיֵת
 מִשְׁרַת כָּל כְּנֻשָׁתָא קָדָם מִשְׁפָּן זִמְנָא לְמַפְלַח יֵת פִּלְחָן
 מִשְׁכָּנָא: ח' וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּלִי־כָלִי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
 מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁפָּן: וְשָׁמְרוּ
 אֶת־כְּלִי־כָלִי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד
 אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁפָּן: וַיִּשְׁרֹן יֵת כָּל כְּנֻשָׁתָא זִמְנָא וְיֵת
 מִשְׁרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַפְלַח יֵת פִּלְחָן מִשְׁכָּנָא: ט' וְנִתְתַּה
 אֶת־הַלְוִיִּם לְאֶהְיֶה וּלְכַהֵן וְנִתְּנָם בְּתוֹכָם הָמָּה לֹא מֵאֵת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְנִתְתַּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאֶהְיֶה וּלְכַהֵן בְּתוֹכָם
 הָמָּה לֹא מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְנִתְּנָם יֵת לְוֹאֵי לְאֶהְיֶה
 וּלְכַהֵן מִסִּירִין יְהִיבִין אֲנֹן לָהּ מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: י' וְאֶת־

אֶהְיֶה וְאֶת־בְּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהָיוּ הַקֶּרֶב
 יוֹמָת: וְאֶת־אֶהְיֶה וְאֶת־בְּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם
 וְהָיוּ הַקֶּרֶב יוֹמָת: וְיֵת אֶהְיֶה וְיֵת כְּהֻנָּתָם תִּמְנִי וַיִּשְׁרֹן יֵת
 כְּהֻנָּתָהוֹן וְחִלּוּנִי דִּיקָרֵב יִתְקַטֵּל: פ' י' וַיְדַבֵּר יְהוָה
 אֶל־מִשָּׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יְיָ
 עִם מִשָּׁה לְמִימָר: י' וְאֵלֶּי הִנֵּה לְקַחְתִּי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כְּלִבְכּוֹר פֶּטֶר רָחֵם מִכְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: וְאֵלֶּי הִנֵּה לְקַחְתִּי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל תַּחַת כְּלִבְכּוֹר פֶּטֶר רָחֵם מִכְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי
 הַלְוִיִּם: וְאֵנָּה הָא קְרִבִּית יֵת לְוֹאֵי מִגֹּו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲלָף
 כָּל בּוֹכְרָא פֶּתַח וּלְדָא מִכְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹן מְשֻׁשִׁין קְדָמִי
 לְוֹאֵי: י' ג' כִּי לֹא כְּלִבְכּוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כְּלִבְכּוֹר בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם הַקְּדָשְׁתִּי לִי כְּלִבְכּוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאֲדָם עַד־
 בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה: כִּי לֹא כְּלִבְכּוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי
 כְּלִבְכּוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הַקְּדָשְׁתִּי לִי כְּלִבְכּוֹר בְּיִשְׂרָאֵל
 מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה: אָרִי דִּילִי כָּל בּוֹכְרָא
 בְּיוֹמָא דְּקַטְלִית כָּל בּוֹכְרָא בְּאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם אֶקְדָּשִׁית
 קְדָמִי כָּל בּוֹכְרָא בְּיִשְׂרָאֵל מֵאֲנָשָׁא עַד בְּעִירָא דִּילִי יְהוֹן
 אֲנָא יְיָ: פ'

חֲמִישׁ י' וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה בְּמִדְבָּר סִינִי לֵאמֹר:
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה בְּמִדְבָּר סִינִי לֵאמֹר: וּמַלִּיל יְיָ עִם
 מִשָּׁה בְּמִדְבָּרָא דְּסִינִי לְמִימָר: ט' פֶּקֶד אֶת־בְּנֵי לְוִי לְבֵית
 אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם כְּלִיזְכָּר מִכְּנִי־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה תִּפְקְדֵם:
 פֶּקֶד אֶת־בְּנֵי לְוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם כְּלִיזְכָּר
 מִכְּנִי־חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה תִּפְקְדֵם: מְנִי יֵת בְּנֵי לְוִי לְבֵית
 אֲבֹתָהוֹן לְנִזְעִיתָהוֹן כָּל דְּכֻרָא מִבְּר יִרְחָא וּלְעֵלָא
 תִּמְנִנּוּן: ט' וַיִּפְקֹד אֹתָם מִשָּׁה עַל־פִּי יְהוָה כְּאִשְׁר צִוָּה:
 וַיִּפְקֹד אֹתָם מִשָּׁה עַל־פִּי יְהוָה כְּאִשְׁר צִוָּה: וּמִנָּה יֵתָּהוֹן
 מִשָּׁה עַל מִימְרָא דִּי כְּמָא דְּאֶתְפִּקֵּד: י' וַיְהִי־וַאֲלֵה
 בְּנֵי־לְוִי בְּשִׁמְתָם גִּרְשׁוֹן וְקָהַת וּמִרְרִי: וַיְהִי־וַאֲלֵה בְּנֵי־לְוִי
 בְּשִׁמְתָם גִּרְשׁוֹן וְקָהַת וּמִרְרִי: וַיְהִי אֶלֶּיִן בְּנֵי לְוִי
 בְּשִׁמְתָהוֹן גִּרְשׁוֹן וְקָהַת וּמִרְרִי: י' וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־
 גִּרְשׁוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְכַהֵן וְשִׁמְעִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גִרְשׁוֹן
 לְמִשְׁפַּחְתָּם לְכַהֵן וְשִׁמְעִי: וְאֶלֶּיִן שְׁמֵהּ בְּנֵי גִרְשׁוֹן
 לְנִזְעִיתָהוֹן לְכַהֵן וְשִׁמְעִי: י' וּבְנֵי קָהַת לְמִשְׁפַּחְתָּם
 עֲמֶרָם וַיְצִיָּהוּ חֲבֹרֹן וְעִזִּיָּאֵל: וּבְנֵי קָהַת לְמִשְׁפַּחְתָּם

27

ועמודיה וסמכויה וכל מנוהי וכל פלחנה: לו ועמודי
החצר סביב ואדניהם ויתרתם ומיתריהם: ועמודי
החצר סביב ואדניהם ויתרתם ומיתריהם: ועמודי דרומא
סחור סחור וסמכיהון וספיהון ואטוניהון: לה ויתחנים
לפני המושב קדמה לפני אהל-מועד: מורחה משה |
ואהרן ובניו שמרים משמרת המקדש למשמרת בני
ישראל והזר הקרב יומת: ויתחנים לפני המושב קדמה
לפני אהל-מועד: מורחה משה | ואהרן ובניו שמרים
משמרת המקדש למשמרת בני ישראל והזר הקרב יומת:
ודי שרן קדם משפנא קדומא קדם משפן זמנא מדינחא
משה ואהרן ובנוהי נטרין מטרת מקדשא למטרת בני
ישראל וחלוני דיקרב יתקטל: לש כל-פקודי הלואים
אשר פקד משה ואהרן על-פי יהוה למשפחתם
כל-זכר מבן-חדש ומעלה שנים ועשרים אלה: כל-
פקודי הלואים אשר פקד משה ואהרן על-פי יהוה
למשפחתם כל-זכר מבן-חדש ומעלה שנים ועשרים אלה:
כל מנגיני לזאי די מנא משה ואהרן על מימרא דיי
לוצעתהון כל דכורא מבר ירחא ולעלא עשרין ותרין
אלפין: ס

שיש מ ואמר יהוה אל-משה פקוד כל-בכר זכר לבני
ישראל מבן-חדש ומעלה ושא את מספר שמותם:
ויאמר יהוה אל-משה פקוד כל-בכר זכר לבני ישראל
מבן-חדש ומעלה ושא את מספר שמותם: ואמר יי
למשה מני כל בוכריא דכריא לבני ישראל מבר ירחא
ולעלא וקבל ית מנין שמתהון: מא ולקחת את-הלואים
לי אני יהוה תחת כל-בכר בבני ישראל ואת בהמת
הלואים תחת כל-בכור בבמת בני ישראל: ולקחת
את-הלואים לי אני יהוה תחת כל-בכר בבני ישראל ואת
בהמת הלואים תחת כל-בכור בבמת בני ישראל: ותקרב
ית לזאי קדמי אנא יי חלף כל בוכריא בבני ישראל וית
בעירא דלזאי חלף כל בוכריא בעירא דבני ישראל:
מב ופקד משה באשר צוה יהוה אותו את-כל-בכור
בבני ישראל: ופקד משה באשר צוה יהוה אותו
את-כל-בכור בבני ישראל: ומנא משה כמא די פקיד יי
יתח ית כל בוכריא בבני ישראל: מג ויהי כל-בכור זכר
במספר שמות מבן-חדש ומעלה לפקדיהם שנים

ועשרים אלה שלשה ושבעים ומאתים: ויהי כל-בכור
זכר במספר שמות מבן-חדש ומעלה לפקדיהם שנים
ועשרים אלה שלשה ושבעים ומאתים: והיו כל בוכריא
דכריא במנין שממן מבר ירחא ולעלא למנגניהון עשרין
ותרין אלפין מאתן ושבעין ותלתא: פ מר וידבר יהוה
אל-משה לאמר: וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי
עם משה למימר: מה קח את-הלואים תחת כל-בכור
בבני ישראל ואת-בהמת הלואים תחת בהמתם והיו-לי
הלואים אני יהוה: קח את-הלואים תחת כל-בכור בבני
ישראל ואת-בהמת הלואים תחת בהמתם והיו-לי הלואים
אני יהוה: קרב ית לזאי חלף כל בוכריא בבני ישראל וית
בעירא דלזאי חלף בעיראהון ויהון משפישין קדמי לזאי
אנא יי: מו ואת פדויו השלשה והשבעים והמאתים
העדרים על-הלואים מבכור בני ישראל: ואת פדויו
השלשה והשבעים והמאתים העדרים על-הלואים מבכור
בני ישראל: וית פרקן מאתן ושבעין ותלתא דיתירין על
לזאי מבוכריא דבני ישראל: מו ולקחת חמשת חמשת
שקלים לגלגלת בשקל הקדש תקח עשרים גרה
השקל: ולקחת חמשת חמשת שקלים לגלגלת בשקל
הקדש תקח עשרים גרה השקל: ותסב חמש חמש סלעין
לגלגלתא בסלעי קודשא תסב עשרין מעין סלעא:
מז ונתתה הפספס לאהרן ולבניו פדויו העדרים בהם:
ונתתה הפספס לאהרן ולבניו פדויו העדרים בהם: ותמן
כספא לאהרן ולבנוהי פרקן דיתירין בהון: מט ויקח
משה את כסף הפדוים מאת העדרים על פדויו
הלואים: ויקח משה את כסף הפדוים מאת העדרים על
פדויו הלואים: ונסיב משה ית כסף פרקנהון מן דיתירין
על פריקי לזאי: נ מאת בכור בני ישראל לקח
את-הכסף חמשה וששים מאות ואלף בשקל
הקדש: מאת בכור בני ישראל לקח את-הכסף חמשה
וששים ושלוש מאות ואלף בשקל הקדש: מן בוכריא
דבני ישראל נסיב ית כספא אלה ותלת מאה ושתין
וחמש סלעין בסלעי קודשא: נא ויתן משה את-כסף
הפדוים לאהרן ולבניו על-פי יהוה באשר צוה יהוה
את-משה: ויתן משה את-כסף הפדוים לאהרן ולבניו
על-פי יהוה באשר צוה יהוה את-משה: ויהב משה ית

כָּסֶף פְּרִיקָא לְאַהֲרֹן וּלְבְנוֹתָיו עַל מִימְרָא דִּי כָמָא דִּי
פְּקִיד יֵי יַת מֹשֶׁה: פ

וַיִּשְׁמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וַיִּפְרְסוּן עָלֶיהוֹן לְבוֹשׁ צָבֵעַ זָהוּרִי וַיִּכְסּוּן
 יָתֵהּ בַּחֲפָצָא דְּמִשְׁפַּךְ סִסְגוֹנָא וַיִּשְׁוּןן יָת אַרְיֵחוּהִי:
 טַלְקָחוּ | בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֹו אֶת־מִנְרַת הַמָּאוֹר
 וְאֶת־נִרְתִּיה וְאֶת־מִלְקָחֶיהָ וְאֶת־מַחְתַּתֶּיהָ וְאֵת לִפְלִי
 שְׁמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּלָּהּ בָּהֶם: וְלָקְחוּ | בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֹו
 אֶת־מִנְרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נִרְתִּיהָ וְאֶת־מִלְקָחֶיהָ וְאֶת־
 מַחְתַּתֶּיהָ וְאֵת לִפְלִי שְׁמֹנֶה אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּלָּהּ בָּהֶם:
 וַיִּסְבּוּן לְבוֹשׁ תְּכֵלֶא וַיִּכְסּוּן יָת מִנְרַת דְּאֵנְהוּרִי וַיָּת
 בּוֹצִינָהּ וַיָּת צִבְתָּהּ וַיָּת מַחְתִּיתָהּ וַיָּת כָּל מְנִי מִשְׁחָא
 דִּי יִשְׁמְשׁוּן לָהּ בְּהוֹן: יִנְתְּנוּ אֹתָהּ וְאֶת־לִפְלִיָּהּ
 אֶל־מִכְסָּה עוֹר תַּחֲשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הַמּוֹט: וְנִתְּנוּ אֹתָהּ
 וְאֶת־לִפְלִיָּהּ אֶל־מִכְסָּה עוֹר תַּחֲשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הַמּוֹט:
 וַיִּתְּנוּן יָתֵהּ וַיָּת כָּל מְנָהּ לַחֲפָצָא דְּמִשְׁפַּךְ סִסְגוֹנָא וַיִּתְּנוּן
 עַל אַרְיֵחָא: יֵא וְעַל | מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב וַיִּפְרְשׁוּ בְּגָד תְּכֵלֶת
 וְכֹסֹו אֹתוֹ בְּמִכְסָּה עוֹר תַּחֲשׁ וַיִּשְׁמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וְעַל |
 מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב וַיִּפְרְשׁוּ בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֹו אֹתוֹ בְּמִכְסָּה עוֹר
 תַּחֲשׁ וַיִּשְׁמוּ אֶת־בְּדִיּוֹ: וְעַל מִדְבַּחַת דְּדִהֶבָא וַיִּפְרְסוּן לְבוֹשׁ
 תְּכֵלֶא וַיִּכְסּוּן יָתֵהּ בַּחֲפָצָא דְּמִשְׁפַּךְ סִסְגוֹנָא וַיִּשְׁוּןן יָת
 אַרְיֵחוּהִי: יֵי וְלָקְחוּ אֶת־לִפְלִי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ
 בָּם בְּקֹדֶשׁ וְנִתְּנוּ אֶל־בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֹו אֹתָם בְּמִכְסָּה
 עוֹר תַּחֲשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הַמּוֹט: וְלָקְחוּ אֶת־לִפְלִי הַשָּׁרֵת
 אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּבָם בְּקֹדֶשׁ וְנִתְּנוּ אֶל־בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֹו אֹתָם
 בְּמִכְסָּה עוֹר תַּחֲשׁ וְנִתְּנוּ עַל־הַמּוֹט: וַיִּסְבּוּן יָת כָּל מְנִי
 שְׁמוּשָׁא דִּי יִשְׁמְשׁוּן בְּהוֹן בְּקוֹדֶשָׁא וַיִּתְּנוּן לְלְבוֹשׁ תְּכֵלֶא
 וַיִּכְסּוּן יָתֵהוֹן בַּחֲפָצָא דְּמִשְׁפַּךְ סִסְגוֹנָא וַיִּתְּנוּן עַל אַרְיֵחָא:
 יֵי וְדִשְׁנוּ אֶת־הַמּוֹזֵב וַיִּפְרְשׁוּ עָלָיו בְּגָד אֲרָגְמוֹ: וְדִשְׁנוּ
 אֶת־הַמּוֹזֵב וַיִּפְרְשׁוּ עָלָיו בְּגָד אֲרָגְמוֹ: וַיִּסְפּוּן יָת קִטְמָא
 דְּמִדְבַּחַת וַיִּפְרְסוּן עָלֵיהִי לְבוֹשׁ אֲרָגוֹן: יֵי וְנִתְּנוּ עָלָיו
 אֶת־לִפְלִי אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתַּת
 אֶת־הַמּוֹלֵגַת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמּוֹרֶקֶת כָּל כָּלִי
 הַמּוֹזֵב וַיִּפְרְשׁוּ עָלָיו כֹּסִי עוֹר תַּחֲשׁ וַיִּשְׁמוּ בְּדִיּוֹ: וְנִתְּנוּ
 עָלָיו אֶת־לִפְלִי אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתַּת
 אֶת־הַמּוֹלֵגַת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמּוֹרֶקֶת כָּל כָּלִי הַמּוֹזֵב
 וַיִּפְרְשׁוּ עָלָיו כֹּסִי עוֹר תַּחֲשׁ וַיִּשְׁמוּ בְּדִיּוֹ: וַיִּתְּנוּן עָלֵיהִי יָת
 כָּל מְנוּהִי דִּי יִשְׁמְשׁוּן עָלֵיהִי בְּהוֹן יָת מַחְתִּיתָא וַיָּת
 עֲזוּרִיתָא וַיָּת מְגוֹרִיתָא וַיָּת מְזוּקָא כָּל מְנִי מִדְבַּחַת

וַיִּפְרֹסוּן עֲלוֹהֵי חוֹפָאָה דְּמִשָּׁךְ סִסְגוֹנָא וַיִּשׁוּן אַרְיֵחוּהִי:
 טו וְכִלְה אַהֲרֹן וְכִנּוֹי לְכַפֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי
 הַקֹּדֶשׁ בְּנִסְעַת הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ בְּנֵי־קֹהֶלֶת
 לִשְׂאֵת וְלֹא־יִגְעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֵלֶּה מִשָּׂא
 בְּנֵי־קֹהֶלֶת בְּאַהֲל מוֹעֵד: וְכִלְה אַהֲרֹן וְכִנּוֹי לְכַפֹּת
 אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנִסְעַת הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי־כֵן
 יָבֹאוּ בְּנֵי־קֹהֶלֶת לִשְׂאֵת וְלֹא־יִגְעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֵלֶּה
 מִשָּׂא בְּנֵי־קֹהֶלֶת בְּאַהֲל מוֹעֵד: וַיִּשְׁצִי אֶהֱרֹן וּבְנָוֵהִי
 לְכִסְאָה יֵת קוֹדֶשׁא וְיֵת כָּל מְגִי קוֹדֶשׁא בְּמִטְל מִשְׁרִיתָא
 וַיִּכְתֹּר כֵּן יַעֲלוּן בְּגִי קֹהֶלֶת לְמִטְל וְלֹא יִקְרְבוּן לְקוֹדֶשׁא
 וְלֹא יִמּוֹתוּן אֶלְיָן מִטּוֹל בְּגִי קֹהֶלֶת בְּמִשְׁפָּן זִמְנָא:
 טז וּפְקֻדָּת אֱלֹעָר א בְּנֵי־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן שֹׁמֵן הַמֵּאוֹר
 וְקִטְרֵת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֹׁמֵן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדָּת
 כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבְכָלֵיו: פְּקֻדָּת
 אֱלֹעָר א בְּנֵי־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן שֹׁמֵן הַמֵּאוֹר וְקִטְרֵת הַסַּמִּים
 וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֹׁמֵן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדָּת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכָל־
 אֲשֶׁר־בּוֹ בְּקֹדֶשׁ וּבְכָלֵיו: וְדִי מִסִּיר לְאֱלֹעָר בֵּר אֶהֱרֹן
 כִּהְנָא מִשְׁחָא דְּאֶהֱרֹרֵתָא וְקִטְרֵת בּוֹסְמִיָא וּמִנְחַתָּא

תִּדְרָא וּמִשְׁחָא דְּרִבּוּתָא מִטְרַת כָּל מִשְׁכָּנָא וְכָל דִּי כִּה
 בְּקוֹדֶשׁא וּבְמִנּוּהִי: פ
 מִפְטִיר י וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: וַיִּדְבֹּר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: וַיִּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה וְעִם
 אֶהֱרֹן לְמִימֵר: יא אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט מִשְׁפַּחַת
 הַקֹּהֶלֶת מִתּוֹךְ הָלוֹיִם: יב אֶל־תִּכְרִיתוּ אֶת־שִׁבְט מִשְׁפַּחַת
 הַקֹּהֶלֶת מִתּוֹךְ הָלוֹיִם: יג לֹא תִשְׁצִיֻן יֵת שִׁבְטָא וְרַעֲיֵת קֹהֶלֶת
 מִגֹּז לְזָאִי: יד וְזֹאת א עָשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמָתוּ בְּגִשְׁתָּם
 אֶת־קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים אֶהֱרֹן וּבְנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ
 אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מִשְׁאֹ: וְזֹאת א עָשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא
 יָמָתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים אֶהֱרֹן וּבְנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ
 אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מִשְׁאֹ: וְדָא עֲבִידוּ לַהֲוֹן
 וַיַּחֲזִין וְלֹא יִמּוֹתוּן בְּמִקְרָבָהוֹן לְקֹדֶשׁ קוֹדֶשׁא אֶהֱרֹן וּבְנָוֵהִי
 יַעֲלוּן וַיִּמּוֹתוּן יִתְהוֹן גְּבֵר גְּבֵר עַל פִּלְחָנָה וְלִמְטוּלָה:
 כ וְלֹא־יָבֹאוּ לְרֹאשׁוֹת כְּבֻלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ: וְלֹא־יָבֹאוּ
 לְרֹאשׁוֹת כְּבֻלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ: וְלֹא יַעֲלוּן לְמַחְזִי כִּד
 מְכֻסָּן יֵת מְגִי קוֹדֶשׁא וְלֹא יִמּוֹתוּן: פ פ פ
 קִנְיָט פְּסוּקִים, חֲלֻקִּהוּ סִימֹן.

הפטרה לפרשת במדבר הושע פרק ב

ב « וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר וְהָיָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יֹאמַר לָהֶם
 לֹא־עָמִי אַתֶּם יֹאמַר לָהֶם בְּנֵי אֵל חַי: ב וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי־יִהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יִחַדּוּ וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ
 אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יוֹרְעָאֵל: ג אָמְרוּ לְאַחֵיכֶם עָמִי וְלְאַחֹתֵיכֶם רַחֲמָה: ד רִיבו
 בְּאִמְכֶם רִיבו בִּי־הֵי־אֵל לֹא אֲשֵׁתִי וְאִנִּי לֹא אִישָׁה וְתִסַּר זַנּוּנִיָּה מִפְּנִיָּה וְנֶאֱפֹפִיָּה מִבֵּין שַׂדֵּיָה:
 ה פִּן־אִפְשִׁיטָנָה עֲרֻמָּה וְהַצְנִיתִיָּה כְּיוֹם הַחֲלָה וְשִׁמְתִּיָּה כְּמִדְבָּר וְשִׁתְּהָ כְּאָרֶץ צִיָּה וְהַמִּתִּיָּה בְּצֻמָּא:
 ו וְאֶת־בְּנִיָּה לֹא אֶרְחָם כִּי־בְנֵי זַנּוּנִים הֵמָּה: ז כִּי זָנְתָה אִמּוֹם הוֹכִישָׁה הוֹרְתָם כִּי אִמְרָה אֵלֶכָה
 אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי נָתַנִּי לַחֲמִי וּמִיָּמִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שָׂמֵנִי וְשִׁקְוִי: ח לֵכֵן הִגִּישְׁךָ אֶת־דֶּרֶךְךָ בְּסִירִים
 וּגְדֵרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וְנִתְּיבֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא: ט וְרִדְפָה אֶת־מֵאֲהָבֶיהָ וְלֹא־תִשָּׁג אוֹתָם וּבְקִשְׁתָּם וְלֹא
 תִּמְצָא וְאִמְרָה אֵלֶכָה וְאִשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרָאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אֲזַ מֵעַתָּה: י וְהִיא לֹא יִדְעָה כִּי
 אִנִּי נָתַתִּי לָהּ הִדְגָּן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הַרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לָבַעַל: יא לֵכֵן אֲשׁוּב וְלִקְחֹתִי
 דָּגְנִי בַעֲתוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהַצְלֵתִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי לְכִסְפוֹת אֶת־עֲרוֹתֶיהָ: יב וְעַתָּה אֲגִלָּה
 אֶת־נִבְלָתָהּ לְעֵינֵי מֵאֲהָבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יִצְלִינָה מִיָּדִי: יג וְהִשְׁבַּתִּי כָל־מִשׁוּשָׁה חֲגָה חֲדָשָׁה וְשִׁבַּתָּהּ
 וְכָל מוֹעֲדָה: יד וְהִשְׁמֹתִי גִפְנָה וְתִאֲנִתָּה אֲשֶׁר אִמְרָה אֲתִנֶּה חֲמָה לִי אֲשֶׁר נָתַנִּי לִי מֵאֲהָבִי
 וְשִׁמְתִּים לְעַר וְאִכְלַתֶּם חֵית הַשָּׂדֶה: טו וּפְקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יָמֶי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תִּקְטִיר לָהֶם וְתַעֲד

נִזְמָה וְחִלָּתָהּ וּתְלָךְ אַחֲרֵי מֵאֲהָבָהּ וְאֵתִי שִׁכְחָה נֶאֱסִי'הוּ: ^א לָכֵן הִנֵּה אֲנִכִּי מִפְתִּיחַ וְהַלְכָתִיהָ
הַמְדַּבֵּר וְדִבְרָתִי עַל-לִבָּהּ: ^ב וְנִתְּתִי לָהּ אֶת-פְּרִמְיָהּ מִשֶּׁם וְאֶת-עֶמֶק עֶבֶר לִפְתַּח תְּקוּנָה וְעִנְיָהּ
שִׁמָּה בִּימֵי נְעוּרֶיהָ וְכִיּוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ-מִצְרָיִם: ^ג וְהִיא בְּיוֹם-הַהוּא נֶאֱסִי'הוּ תִקְרָאִי אִישִׁי
וְלֹא-תִקְרָאִי לִי עוֹד בְּעָלִי: ^ד וְהִסְרָתִי אֶת-שְׁמוֹת הַבָּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא-יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשֵׁמָם: ^ה וְכִרְתִּי
לָהֶם בְּרִית בְּיוֹם הַהוּא עִם-חֵית הַשָּׂדֶה וְעִם-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקִשָּׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה
אֲשָׁבוֹר מִן-הָאָרֶץ וְהַשִּׁפְכָתִים לִבְטָח: ^ו וְאֶרְשָׁתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֶרְשָׁתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט
וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים: ^ז וְאֶרְשָׁתִּיךְ לִי בְּאַמוּנָה וְיִדְעַת אֶת-יְהוָה:

<<< המשך מעמוד 20

הציע לערוך כינוסי תורה נפרדים לנשים בהם יעסקו בנושאים הנוגעים לנשים - במיוחד טהרת המשפחה, כשרות המזון ונרות שבת ויום טוב⁷¹.

• הרבי הציע גם לכנס את הילדים, הבנים והבנות, בבית הספר ובבית הכנסת וכן במקומות הקדושים (במיוחד בכותל המערבי, מערת המכפלה וקבר רחל אימנו)⁷².

התשלומין" לחג השבועות. בימים אלה לא אומרים תחנון, ומטרתם היא להמשיך ולהכיל את ההשפעה הרוחנית של החג, באמצעות הוספה בלימוד תורה והפצת תורה, באהבת ישראל ובנתינת צדקה⁶⁹.

• ביום זה, 'אסרו חג', או בימים הסמוכים לו, יש לערוך כינוסי תורה בכל מקום שאפשר⁷⁰. הרבי

69. שו"ע אדמו"ר סי' תצד סי"ט. ספר-השיחות תרח"ץ עמ' 285. שיחת מוצש"ק במדבר תשל"ט סי"ט.

70. שיחת יום ב' דחה"ש תשל"ח סי"ט. וראה 'התועדויות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1581. 'התועדויות' תשמ"ט ח"ג עמ' 294.

71. שיחת יום ב' דחג השבועות תשל"ט, סי"ו.
72. לקוטי-שיחות כרך כ"ג עמ' 259.

"שבשעת קריאת עשרת הדיברות, כל בתי הכנסת יהיו מלאים בילדים!"

(ראש חודש סיוון תש"מ)

מקיימים את הוראתו הקדושה של הרבי **ומשפיעים על שכנים מכרים וקרובים** להביא גם את הילדים והילדות לקריאת עשרת הדיברות בבית הכנסת

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	לפני 72 ד'	לפני 120 ד'							
ו', ג' בסיוון	4.10	3.03	4.37	5.43	9.05	12.38	13.14	1940.9	20.08
ש"ק, ד' בסיוון	4.10	3.02	4.37	5.43	9.05	12.39	13.14	1941.5	20.09
א', ה' בסיוון	4.09	3.02	4.36	5.43	9.05	12.39	13.14	1942.1	20.10
ב', ו' בסיוון	4.09	3.01	4.36	5.43	9.05	12.39	13.14	1942.6	20.10
ג', ז' בסיוון	4.09	3.00	4.36	5.42	9.05	12.39	13.14	1943.1	20.11
ד', ח' בסיוון	4.08	3.00	4.35	5.42	9.05	12.39	13.15	1943.7	20.11
ה', ט' בסיוון	4.08	2.59	4.35	5.42	9.05	12.39	13.15	1944.2	20.12
ו', י' בסיוון	4.08	2.59	4.35	5.42	9.05	12.40	13.15	1944.7	20.12

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם ג' בסיון ה'תשפ"ה – י' בסיון ה'תשפ"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ג' בסיוון	הל' איסורי ביאה פרק יב-יד.	הל' חובל ומזיק פרק ד.	מל"ת שנב. שמו. שמו.
ש"ק	ד' בסיוון	פרק טו-יז.	פרק ה.	מל"ת נב. נה. נה. נד. שנד. שס. שסא.
א'	ה' בסיוון	פרק יח-כ.	פרק ו.	מל"ת קסא. קסב. מ"ע לח. מל"ת קס. קנת. קנט.
ב'	ו' בסיוון	פרק כא-כב. הל' מאכלות אסורות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ז.	מל"ת שנג. מ"ע קמט.
ג'	ז' בסיוון	פרק כב-ד.	פרק ח.	מ"ע קנ. קנא. קנב. מל"ת קעב. קעד.
ד'	ח' בסיוון	פרק ה-ז.	הל' רוצח ושמירת נפש.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת קעג. קעה. קעו. קעז. קעה.
ה'	ט' בסיוון	פרק ח-י.	פרק ב.	מל"ת קעט. קפ. קפח.
ו'	י' בסיוון	פרק יא-יג.	פרק ג.	מל"ת קפא. קפב. קפד. קפה. קפג.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
במדבר	18:59	20:20	19:21	20:22	19:12	20:24	19:19	20:20
חג השבועות	19:00	20:21	19:22	20:24	19:13	20:25	19:20	20:21
נשא	19:03	20:24	19:25	20:27	19:16	20:28	19:23	20:24

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחייו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
בני הרה"ח ר' **שלום ישעי'** ע"ה **דייטש**